

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Архітектурний факультет

Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки

(назва кафедри)

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

на тему:

Художня робота «Ароматна ейфорія» (олійний живопис) у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру центру інноваційних досліджень

Захарченко Єлизавета Андріївна

(прізвище, ім'я та по батькові здобувачки повністю)

Київ 2024 р.

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ**
Архітектурний факультет
Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. завідувачки, к.н.н., доц.

Олена САФРОНОВА.

« _____ » _____ 2024 року

АТЕСТАЦІЙНА РОБОТА
ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
Художня робота «Ароматна ейфорія» (олійний живопис) у художньо-
декоративному оздобленні інтер'єру центру інноваційних досліджень
(назва)

Виконав(ла) здобувач(ка) групи ОМ-20-1

Захарченко Єлизавета Андріївна

(прізвище, ім'я та по батькові повністю)

Спеціальність: 023 – Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

ОПП: Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація

Керівник: Олександр ІВАШКО

(ім'я та прізвище)

докт. філософії (арх), ст. викл.

науковий ступінь, вчене звання

Керівник: Лідія ШЕВЧЕНКО

(ім'я та прізвище)

ДОЦЕНТ

науковий ступінь, вчене звання

Рецензент: Юлія ХАРАБОРСЬКА

(ім'я та прізвище)

канд. арх., доцент каф. теорії арх.

науковий ступінь, вчене звання

Київ 2024

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Факультет Архітектурний
Кафедра Образотворчого мистецтва і архітектурної графіки
Рівень вищої освіти перший бакалаврський рівень
Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
(шифр і назва)
Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»
(шифр і назва)
ОПП «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ:

В.о. завідувачки кафедри
образотворчого мистецтва і
архітектурної графіки

к.н.н., доц. Олена САФРОНОВА

“ _____ ” _____ 2024 року

ЗАВДАННЯ НА АТЕСТАЦІЙНУ РОБОТУ ПЕРШОГО БАКАЛАВРСЬКОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Захарченко Єлизавета Андріївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи Художня робота «Ароматна ейфорія» у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру центру інноваційних досліджень

2. Керівники роботи: докт. філософії (арх), ст. викл. Івашко О. Д., доцент Шевченко Л. І.

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від «11» червня 2024 року, №1018/2

2. Термін виконання студентом роботи 15.02.2024 – 26.06.2024 р.

3. Вихідні дані до роботи: формулювання теми, етюди, графічні матеріали щодо інтер'єру приміщення

4. Зміст атестаційної роботи першого бакалаврського рівня вищої освіти (перелік питань, які потрібно розробити): теоретичні та історичні засади образотворчого мистецтва, стильові та типологічні особливості олійного живопису, новітні течії. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон, аналіз олійного живопису, аналіз аналогів художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон. Формування художньої роботи

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): ситуаційний план, генеральний план, фасад, план приміщення, розгортки стін, план освітлення, деталі. Відображення художньої роботи в матеріалі та в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру.

6. Керівники розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	<i>Івашко О. Д.</i> <i>докт. філософії (арх), ст. викл.</i>	15.02.2024	
2	<i>Шевченко Л. І.</i> <i>доцент</i>	15.02. 2024	

7. Дата видачі завдання 15.02.2024 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	<i>Видача завдання</i>	<i>15.02.2024</i>	
2	<i>Збір матеріалу</i>	<i>15.02.2024 – 21.02.2024</i>	
3	<i>Виконання етюду та клазури</i>	<i>22.02.2024 – 01.04.2024</i>	
4	<i>Розробка та оцінка ескізу</i>	<i>02.04.2024 – 25.04.2024</i>	
5	<i>Розробка художньої роботи в матеріалі та графічної частини</i>	<i>26.04.2024 – 17.06.2024</i>	
6	<i>Розробка текстової частини</i>	<i>22.02.2024 – 19.06.2024</i>	
7	<i>Перевірка на плагіат</i>	<i>20.06.2024</i>	
8	<i>Передзахист</i>	<i>21.06.2024</i>	
9	<i>Оформлення експозиції і підготовка доповіді</i>	<i>22.06.2024 – 25.06.2024</i>	
10	<i>Захист роботи</i>	<i>26.06.2024 – 27.06.2024</i>	

Здобувачка _____ Слизова ЗАХАРЧЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Олександр ІВАШКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

Керівник роботи _____ Лідія ШЕВЧЕНКО
(підпис) (ім'я та прізвище)

АНОТАЦІЯ

Захарченко Є. А. Художня робота «Ароматна ейфорія» (олійний живопис) у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру центру інноваційних досліджень – Рукопис.

В атестаційній роботі надані результати аналізу розробки художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон; аналізу історичних та сучасних рішень в живописі та оздобленні інтер'єру. Виявлено як художньо-декоративне оздоблення впливає на психоемоційний стан людей. Встановлено, як художня робота впливає на простір.

На основі проведених досліджень розроблено концепцію художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторії та виставкової зони та створено художню роботу.

Ключові слова: лабораторія, виставкова зона, мистецтво в інтер'єрі, центр досліджень, інноваційні рішення, екологічні рішення.

ANNOTATION

Zakharchenko Y. A. Artistic work "Fragrant euphoria" (oil painting) in the artistic and decorative decoration of the interior of the centre for innovative research - Manuscript.

The thesis presents the results of the analysis of the development of artistic and decorative decoration of the interiors of laboratories and exhibition areas; analysis of historical and modern solutions in painting and interior decoration. It was revealed how artistic and decorative decoration affects the psycho-emotional state of people. It was established how artwork affects the space.

Based on the research, the concept of artistic and decorative decoration of the laboratory and exhibition area interior was developed and an artwork was created.

Key words: laboratory, exhibition area, art in the interior, research centre, innovative solutions, ecological solutions.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади та особливості олійного живопису	11
1.1. Теоретичні принципи олійного живопису	11
1.2. Історичний досвід створення олійного живопису	13
1.3. Еволюція олійного живопису в українському мистецтві	14
1.4. Стильові особливості, різновиди та типологія олійного живопису ...	15
1.5. Аналіз досвіду та останніх тенденцій в олійному живописі	16
Висновок	21
РОЗДІЛ 2. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторій та виставкових зон	22
2.1. Новітні течії в художньо-декоративному оздобленні інтер'єрів лабораторій та виставкових зон	22
2.2. Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон	27
2.3. Особливості художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон	34
2.4. Аналіз українських та закордонних прикладів	40
2.5. Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон	46
2.6. Засоби та прийоми формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон	47
2.6.1. Вихідні дані, концепція художньо-декоративного оздоблення лабораторій та виставкових зон	53

2.6.2. Функціонально-планувальне та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторії та виставкової зони . .	54
2.6.3. Стилiстика, меблі, декор, матеріали та освітлення інтер'єру лабораторій та виставкових зон	57
Висновок	60
РОЗДІЛ 3. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи в матеріалі	61
3.1. Історія та засади створення художньої роботи	61
3.2. Концепція художньої роботи	63
3.3. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи	64
3.4. Художня робота в інтер'єрному середовищі	65
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	68
ДОДАТКИ	71

ВСТУП

Мистецтво є невід'ємною складовою нашого світу. Художні роботи не лише прикрашають простір, а також мають потужний вплив на психологічний та емоційний стани та досвід людини, яка перебуває в цьому просторі. В сучасному світі візуальний вигляд та естетика відіграють значну роль у формуванні нашого сприйняття. Треба розуміти, яким саме чином художні роботи впливають на людей та як вони можуть стати не лише частиною інтер'єру, але й збагатити його змістовно та емоційно. Робота присвячена створенню художньої роботи та дослідженню її ролі в оздобленні інтер'єру.

Актуальність теми: вирішення унікальних проблем, які пов'язані з естетичним та функціональним вдосконаленням художньо-декоративного оздоблення інтер'єру. Також, досліджуючи значення та можливості художньої роботи в інтер'єрі, це робить вагомий внесок у розвиток оздоблення інтер'єрів та покращення умов, сприяючи створенню естетично приємного та комфортного середовища для робітників, відвідувачів та пересічних користувачів приміщення.

Мета роботи: дослідити, систематизувати та проаналізувати вплив художніх робіт та художньо-декоративного оздоблення інтер'єру (зокрема їх візуальний та психологічний вплив) на сприйняття простору:

1. З'ясувати як художня робота може впливати на емоції, психологічний стан та візуальну атмосферу.

2. Дослідити різноманітні способи використання художніх робіт та декоративних елементів для створення унікального та індивідуального характеру приміщення.

3. Визначити роль художньої роботи у формуванні концепції та ідентичності простору.

4. Оцінити вплив художньої роботи на емоційний стан та сприйняття користувачів інтер'єру.

Робота зосереджена на тому, яке значення художня робота має в оздобленні інтер'єру. Буде досліджено різноманітні естетичні та емоційні аспекти використання художніх елементів, їхню роль у створенні унікального та привабливого простору. При цьому є потреба врахувати контекстуальні та культурні особливості, тому що вони можуть впливати на сприйняття та реалізацію художніх ідей.

Таким чином, робота має на меті показати важливість художньої роботи як ключового елемента, який буде формувати атмосферу, настрій та ідентичність художньо-декоративного оздоблення інтер'єру. Дослідження спрямовано на створення більш глибокого та емоційно насиченого середовища для користувачів приміщення.

Об'єктом дослідження є вплив художньо-декоративного оздоблення інтер'єру на сприйняття художньої роботи.

Предметом дослідження є художня робота та її вплив на сприйняття простору художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторії та виставкової зони.

Методи дослідження:

1. Теоретичні методи: включають в себе аналіз, систематизацію літератури, нормативно-правових документів, публікацій у різних виданнях; дослідження проектної документації та фотографій; аналіз та порівняння закордонних та українських прикладів художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів для лабораторних приміщень та виставкових зон.

2. Емпіричні методи: включають в себе спостереження, порівняння, вимірювання, експерименти.

3. Спеціальні методи: включають аналіз історичних та літературних джерел, технічної документації, проектної документації; натурні обстеження та фотофіксація для систематизації даних обраної теми.

4. Метод об'ємного моделювання для внутрішнього середовища.

Наукова новизна моєї роботи полягає у комплексному підході до художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів, що включає в себе функціональні, психологічні, екологічні та технологічні аспекти. Це дозволяє створити інноваційний простір, що відповідає сучасним вимогам. Проаналізовано та зроблено аналіз інших просторів та робіт, вивчення психоемоційного впливу на формування художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів, вивчено аспекти проектування функціонально-планувальних та об'ємно-просторових рішень художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів.

Обсяг та структура роботи.

Атестаційна робота першого бакалаврського рівня вищої освіти зі вступу, 3 розділів з ілюстраціями до них, загального висновку, списку використаних джерел. Текстова частина роботи містить 70 сторінок, графічна – 67 штук, список використаних літературних джерел охоплює 38 найменувань. У кінці роботи подано додатки.

РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади та особливості олійного живопису

1.1. Теоретичні принципи олійного живопису

Майстерність і техніка образотворчого мистецтва – це дивовижне перетворення звичайних, доступних матеріалів у яскраві образи реальності через живопис. Знання, навички та досвід дозволяють художнику максимально ефективно використовувати доступні матеріали, враховуючи їх властивості та потенціал[1].

Протягом багатьох століть розвитку історії олійного живопису видатні майстри накопичили значний досвід. Серед загальних завдань, які завжди ставали перед художниками, були сприйняття та відтворення навколишнього світу, пошук гармонії та раціональних методів побудови картини. Результатом цього пошуку став класичний тришаровий метод (багатошаровий живопис), що базується на оптичному змішуванні кольорів та поетапному вирішенні композиційних і художніх завдань.

Олійний живопис – це один з найстаріших та найпоширеніших видів живопису, який використовує олійні фарби для створення картин. Теоретичні принципи олійного живопису включають в себе ряд основоположних принципів та технік, які допомагають митцям створювати виразні та привабливі твори мистецтва.

1. Підготовка підготовчого шару: Першим кроком в олійному живописі є підготовка поверхні для малювання. Це може включати нанесення ґрунту або підготовчого шару, який створює базову текстуру та приймає фарбу.

2. Використання техніки тонування: Олійні фарби дозволяють митцям застосовувати техніку тонування, що полягає в нанесенні тонких шарів фарби для створення плавних переходів відтінків та ступенів освітлення.

3. Застосування техніки імпасто: Ця техніка полягає у нанесенні товстих шарів фарби на полотно, що створює виразний рельєф та текстуру. Вона дозволяє митцю створювати здебільшого об'ємні та текстурні ефекти.

3. Використання колірної теорії: Майстри олійного живопису використовують колірну теорію для створення гармонійних комбінацій кольорів, глибини та настрою в їхніх творах.

4. Робота зі світлом та тінню: Олійні фарби дозволяють митцям реалістично передати світло та тінь, створюючи об'ємність та глибину в образі.

5. Шарування та глазурування: Майстри олійного живопису часто працюють у шарах, додаючи нові шари фарби після того, як попередній шар висохне. Це дозволяє їм досягти багатогранності та насиченості кольорів.

6. Використання різних пензлів та інструментів: Митці використовують різні типи пензлів та інструментів для створення різноманітних текстур та ефектів на полотні.

Колірний півтон, який має складний, майже не помітний відтінок, грає важливу роль у втіленні композиційної ідеї. Цей перехідний відтінок може бути важко сприйнятим, проте його вплив на загальне композиційне рішення твору необхідно враховувати. Колірні характеристики пів-тону напряду залежать від поставлених композиційних завдань. (Рис. 1.)

Символом та ціллю усіх художніх прагнень є визволення духовної сутності форми та кольору з їхньої підпорядкованості предметному світу. Безпредметне мистецтво зародилось саме з цього прагнення [6].

Світ, в якому ми живемо сьогодні, інший, ніж світ людини 1560-х чи 1860-х років. Наше сьогодення насичено винахідниками. Вони будують машини, сенс яких полягає у їхній функції. Але машини не є символом якоїсь ідеї, вони – лише здійснення цілеспрямованої думки. В наш час картина також не є символом. Її сенс полягає не в ній самій, а в її кольорі та формах. Живописець для своїх творів використовує площину картини та фарби, а життєву силу випромінює він сам, висловлюючи свої почуття під впливом інтуїції та натхнення.

1.2. Історичний досвід створення олійного живопису

В Європі на початку XV століття олійний живопис став широко використовуваним завдяки мистецтву нідерландського художника Яна ван Ейка, хоча він не був його винахідником, як раніше вважалося. Виявилося, що олійний живопис був поширеним вже в VII столітті до н.е., що стало відомо після руйнування Баміанських статуї Будди. У кінці XX століття малювання олією стало популярним як хобі, що сприяло появі методик "зроби сам", наприклад, методика малювання Боба Росса.

Стилі у мистецтві — не постійна величина, а живе явище культури. Вони постійно змінюються в часі, не мають чітких меж, переходять один в інший і перебувають у безперервному розвитку. У середині одного художнього стилю завжди зароджується новий, який переходить у наступний. Багато стилів співіснують одночасно, й тому найчастіше говорити про «чистий» стиль неможливо. Майже в кожному творі певного стилю завжди перебувають елементи й риси інших стилів. Вони підсилюють життєвість твору мистецтва як естетичного явища, яке представляє саме даний стиль. Традиційно виділяють так звані стилі епох, які віддзеркалюють певні етапи в історії художньої культури. [Цитата М. Сар'ян].

У середньовіччі та ренесансі олійний живопис став популярним серед митців, які шукали нові способи виразності та реалізму. Розвиток техніки дозволив створювати більш деталізовані та реалістичні картини. (Рис. 2.)

Протягом бароко та рококо, майстри олійного живопису, такі як Рембрандт, Вермеер та Франсуа Буше, використовували цю техніку для створення полотен, які відтворювали складні емоції та глибокий психологічний портрет. (Рис. 3., Рис. 4.)

У XIX та XX століттях олійний живопис збагатився новими напрямками, такими як імпресіонізм, постімпресіонізм, експресіонізм та сюрреалізм. Ці напрямки зробили свій внесок у розвиток техніки та використання кольору в мистецтві. (Рис. 5., Рис. 6.)

Сьогодні олійний живопис залишається популярним серед сучасних митців, які продовжують експериментувати з цією технікою та розвивати її для вираження своїх ідей та емоцій. (Рис. 7, Рис. 8.)

Як би не розвивалось мистецтво живопису надалі, яскрава та явна сила кольору завжди буде найважливішим елементом в його існуванні.

1.3. Еволюція олійного живопису в українському мистецтві

Олійний живопис в Україні має багату історію, яка проходить через різні етапи розвитку та впливи різних мистецьких шкіл і течій. Розглянемо кілька ключових етапів еволюції олійного живопису в Україні:

1. Класичний період (XVII - початок XIX століття): На початку свого розвитку український олійний живопис був під впливом класичного європейського мистецтва. Мистецтво цього періоду часто відтворювало біблійні сюжети, портрети та пейзажі. Один з видатних представників періоду - Іван Айвазовський. (Рис. 9.)

2. Реалізм та імпресіонізм (кінець XIX - початок XX століття): У цей період українське мистецтво почало більше відображати соціальні та політичні реалії свого часу. Художники звертали увагу на зображення простих людей, їхній труд та життя. Це стало чітко вираженим у творчості митців, таких як Тарас Шевченко, який відомий своїми портретами та картинами з соціальною тематикою. (Рис. 10.)

3. Модернізм та авангард (початок XX століття): У період модернізму та авангарду українське мистецтво відчувало вплив сучасних європейських мистецьких течій. Художники експериментували з формами, кольорами та технікою. Один з найвідоміших представників - Казимир Малевич, який народився на території сучасної України і став одним з піонерів абстракціонізму. (Рис. 11.)

4. Сучасність: В сучасному українському мистецтві олійний живопис продовжує розвиватися в різних напрямках та стилях. Художники поєднують традиційні техніки з новаторськими ідеями, щоб висловити свої почуття та бачення сучасного світу. (Рис. 12.)

Також прикладами сучасних українських художників, які працюють у галузі олійного живопису, включають Олександра Ройтбурда, Ігоря Григоренка, Марію Примаченко та багатьох інших. Кожен з них вносить свій унікальний внесок у розвиток цього мистецького жанру в Україні.

1.4. Стильові особливості, новітні течії, різновиди та типологія

Стильові особливості вирізняються різноманітними аспектами, такими як техніка, використання кольору, композиція та спосіб вираження мистецької ідеї. Далі я зазначу ключові аспекти, які характеризують ключові стильові особливості живопису, а також опишу кожен з них.

1. Техніка. Стильові особливості можуть включати різні техніки нанесення фарби на полотно, такі як мазки, точкові мазки; лінійна робота тощо. Кожна техніка має свої унікальні характеристики, які впливають на візуальний ефект та виразність картини.

2. Використання кольору. Кольорова палітра може бути яскравою та насиченою або навпаки – приглушеною та тонкою. Деякі художники використовують контрастність кольорів, інші – монотонність або градації відтінків для досягнення певного ефекту. (Рис. 13.)

3. Композиція. Розташування об'єктів або фігур на полотні, їхні розміри, пропорції та взаємодія визначають емоційний тон та динаміку картини. Також загалом правильна побудова композиції впливає на остаточний вигляд роботи та її сприйняття глядачем. (Рис. 14., Рис. 15.)

4. Стилзація. Художники можуть використовувати стилізацію, щоб надати своєму живопису конкретного характеру або атмосфери. Це може включати спрощені форми, геометрію, абстракцію, якийсь власний стиль тощо.

5. Експресія. Деякі художники ставлять за мету виразно передати емоції або настрої через живопис. Вони можуть використовувати виразні мазки або колір, щоб підкреслити свої почуття.

6. Текстура. Використання фактури та матеріалів для створення різних поверхонь на полотні. Це може бути гладке та рівне покриття або виразні текстурні елементи, такі як пастозні мазки чи шаруватість фарб або взагалі використання спеціальних текстурних паст тощо.

7. Світло та тінь. Розробка ефектів світла та тіні для створення глибини та об'єму на полотні. Художники можуть використовувати світлі відтінки для виділення об'єктів або створення конкретної атмосфери.

8. Імпресія та реалізм. Різниця між спробою точного відтворення реальності (реалізм) та створенням враження або емоційного відгуку (імпресія).

9. Відтворення руху. Деякі художники намагаються зафіксувати рух або динаміку на полотні, використовуючи специфічні техніки мазків та композицій.

10. Символізм. Використання образів або об'єктів для вираження певних ідей, концепцій або алегорій. Це може бути відображенням певних емоцій або філософських поглядів художника.

Це основні (ключові) стильові особливості олійного живопису, хоча кожен художник унікальний та має свій підхід до роботи та стиль. Але все одно важливо знати про такі особливості як композиція, колір, світло та тінь, щоб створити якісну художню роботу.

Останнім часом олійний живопис, та і загалом мистецтво, постійно розвивається, змінюється та інтерпретується по-різному з кожним новим відкриттям. Змінюється час, проблеми, та контексти, завдяки чому сучасні соціокультурні аспекти, технологічні досягнення та індивідуальні потреби художників.

1.5. Аналіз аналогів досвіду та останніх тенденцій в олійному живописі

Шукаючи художників, якими я можу надихатись та від яких можу запозичити навички або техніки, виділила для себе Едгара Дегу, Ежена Кар'єра, Одіона Редона та Колесникова Володимира Григоровича.

Взагалі Едгар Дега – дуже вдалий приклад для виконання моєї художньої роботи, тому що він все життя малював танцівниць, а це є моєю основною темою. Що стосується Ежена Кар'єра, в його роботах я можу взяти для себе техніку виконання, в деяких своїх картинах він пише ніби «прозора», створюючи відчуття відсутності кордонів між фоном та персонажами (нижче буде надано приклади). В роботах Одліона Редона мені сподобалось як він використовує кольори та як вона взаємодіють між собою. Роботи Володимира Колесникова є вдалим прикладом для виконання моєї художньої роботи.

В цьому розділі представлена коротка біографія кожного митця, а також проаналізовано їхні роботи.

Едгар Дега

Едгар Дега черпав натхнення та шукав сюжети своїх картин з репетиційних залів та сцен театру, вони замінили йому майстерню. Художника завжди захоплювали рухи і неймовірні тканини суконь танцівниць. За роки своєї творчості він створив багато зображень балерин, купальниць та відвідувачок паризьких кафе. Цікаво, що з часом на його полотнах з'явилися яскраві кольори, які зобразили танцівниць в українському національному вбранні: вишиті сорочки, довгі спідниці, вінки зі стрічками, червоні чоботи. Сам Дега називав ці роботи «оргія кольору». (Рис. 16.)

Роботи Едгара Дега – це чудовий приклад того, як майстерно можна зображати рух, грацію та емоції танцю, того свої тези я почну саме з цього.

Це було невелике звернення до історії, далі – опис та аналіз його робіт. Аналіз виконано у формі тезисів

1. Тема грації та елегантності. Едгар Дега намагався зафіксувати рух танцю, витонченість постави та елегантність танцівниць. Його роботи вражають своєю легкістю та граціозністю. (Рис. 17.)

2. Рух та динаміка. В роботах художника видно, що він дуже уважно вивчав рухи танцівниць, на полотні він може зафіксувати не лише статичні пози, але й моменти руху, відтворюючи динаміку танцю.

3. Інтимність та співпраця. У своїх роботах Дега часто зображував танцівниць у звичайних сценах, коли вони готуються до вистави або відпочивають після тренувань. Це створює відчуття інтимності та співпраці між художником і його моделями. (Рис. 18.)

4. Світло та тінь. Митець вміло використовує світло та тінь для створення глибини та об'єму у своїх роботах. Він відтворює ефекти світла, які створюють атмосферу та настрій у сценах танцю.

5. Емоційна виразність. У деяких його роботах можна помітити емоційну виразність танцювальних сцен. Він зафіксує не лише зовнішню грацію, але й внутрішній емоційний стан танцівниць.

Ежен Кар'єр

Ежен Кар'єр був відомим французьким художником, який активно працював в кінці 19-го століття та на початку 20-го століття. Він відомий своїми роботами у стилі імпресіонізму та постімпресіонізму. Його твори часто характеризуються легкістю пензля, а також вмінням передати світло та атмосферу.

Далі представлено ключові речі, на які було звернута увага під час виконання художньої частини:

1. Техніка та стиль. Кар'єр був відомий своєю вмілою технікою нанесення фарби, яка дозволяла створювати легкі та атмосферні композиції. Він використовує короткі мазки та яскраві кольори для створення враження світла та руху у своїх роботах.

2. Мотиви та теми. Митець в основному зосереджувався на пейзажах, особливо на зображеннях села та природи. Він часто розміщував свої картини на відкритому повітрі, намагаючись зафіксувати натуральне світло та кольори.

3. Вплив імпресіонізму. Хоча Кар'єр не був типовим імпресіоністом, вплив цього напрямку часто відчувається в його роботах. Він використовує яскраві кольори та широкий мазок, щоб передати емоції та атмосферу своїх сцен.

4. Сюжетність та настрої. Багато робіт Кар'єра мають спокійний та меланхолійний настрої. Він часто зображував тихі сцени з натури або пейзажі, що викликали в глядачів відчуття спокою та розміреності. (Рис. 20., Рис. 21.)

5. Експерименти з кольором та формою. У своїх пізніх роботах Кар'єр почав експериментувати з більш абстрактними формами та кольорами. Він використовує такі кольори та композицію, щоб створити враження емоційної інтенсивності.

Роботи митця Ежена Ка'рера стануть в нагоді під час виконання художньої роботи завдяки побудові композиції та витонченій техніці. (Рис. 22.)

Одліон Редон

Одліон Редон – французький художник, який відомий своєю оригінальною творчістю, його роботи поєднують в собі символізм, містичність та експресіонізм.

1. Символізм і містичність. Редон працював над втіленням міфологічних релігійних та містичних тем у своїх роботах. Він використовував символіку, що нагадує про сни, фантазії та надприродні явища, щоб створити загадковий та містичний настрої у своїх роботах.

2. Використання кольору та світла. Одліон Редон вміло використовував кольори для створення заряджених емоціями образів. Він часто використовував контрастність світла та тіні для підкреслення драматичності та таємничості у своїх творах. (Рис. 23.)

3. Експресіонізм та емоційна інтенсивність. Митець вдається до використання експресивних форм та ліній, щоб передати внутрішні емоції і стани своїх персонажів. Його роботи часто вражають своєю емоційною напруженістю та драматизмом.

4. Сюрреалізм та фантазія. Багато робіт Редона мають фантастичний або сюрреалістичний характер. Вони переносять глядача у світ навіть найбільш незвичайних фантазій і мрій, створюючи незабутні враження. (Рис. 24.)

5. Інноваційний підхід до матеріалів та технік. Редон використовував різні матеріали та техніки, щоб створювати свої роботи. Він експериментував з різними текстурами та стилями, щоб виразити свій унікальний мистецький погляд.

В цілому творчість Одіона Редона характеризується глибоким містичним підтекстом, емоційною інтенсивністю та фантазією. Його роботи залишаються важливим внеском у світове мистецтво та продовжують вражати та надихати глядачів усього світу. А конкретно для мене його роботи слугують вдалим прикладом роботи з кольорами, що я можу використати в своїй роботі.

Колесников Володимир Григорович

Володимир Григорович Колесников (народився 26 серпня 1968 року) — відомий український сучасний художник, який працює у напрямку реалістичного портретного та жанрового мистецтва. Він народився в місті Київ, де й отримав освіту в Київському державному художньому інституті.

Творчість Володимира Колесникова відзначається високою майстерністю та чуттям до деталей. Його роботи часто вражають докладністю відтворення обличчя, емоцій та атмосфери. Він спеціалізується на портретному живописі, відтворюючи особливості характеру та внутрішній світ своїх моделей. Крім портретів, Колесников експериментує з іншими жанрами, такими як натюрморт, пейзаж та історичне живопис. Він активно виставляє свої роботи як в Україні, так і за кордоном, отримавши визнання як від глядачів, так і від критиків. Творчість Володимира Колесникова відзначається не лише технічною вправністю, але й глибоким розумінням людської природи та здатністю передати ці почуття на полотні. Він продовжує розвивати свій стиль та експериментувати з новими темами та техніками, вражаючи глядачів своїм мистецтвом.

Володимир Григорович є відомим своїми вражаючими роботами, на яких він зображує балерин. Він майстерно передає грацію, красу та елегантність балерин на полотні, захоплюючи їхні танцювальні рухи та виразність. У його роботах можна побачити велику увагу до деталей, особливо до позицій та виразів обличчя балерин. Колесников вдається до різних живописних технік та стилів, щоб відобразити красу балету. Він може використовувати світлі та повітряні кольори для створення легкої та емоційної атмосфери, або ж відтворювати темніші відтінки для підкреслення драматичності та містичності моменту. Балетна тематика часто вважається натхненням для багатьох художників, оскільки танець може виразно передати емоції, грацію та рух. Колесников вдається до цього та створює роботи, які захоплюють глядачів своєю красою та виразністю. (Рис. 25., Рис. 26., Рис. 27.)

Висновок

Основні принципами техніки є підготовка поверхні, тонування, імпасто, колірна теорія, світло та тінь, шарування та різноманітність інструментів.

Кожен художній стиль має свої унікальні техніки та прийоми, що впливають на виразність картини, це і є стильовими особливостями, що включає в себе техніку нанесення фарби, використання кольору, композицію, стилізацію та експресію, текстуру. Стили в мистецтві постійно еволюціонують, взаємодіючи між собою. Кожен стиль збагачується елементами попередніх, створюючи нові художні течії. Наприклад, імпресіонізм, постімпресіонізм та сюрреалізм значно вплинули на сучасний олійний живопис.

Український олійний живопис також пройшов через різні етапи, від класичного періоду XVII століття до сучасних інновацій. Видатні представники, такі як Іван Айвазовський та Казимир Малевич, внесли значний вклад у розвиток цієї техніки. Сучасні українські митці продовжують експериментувати, поєднуючи традиційні техніки з новаторськими ідеями. Також в цьому розділі проаналізовано творчість Едгара Дега, Ежена Кар'єра та Одліона Редона, які надихнули автора на використання певних технік та кольорових рішень у власній картині.

РОЗДІЛ 2. Історія та сучасна практика художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторій та виставкових зон

2.1. Новітні течії в художньо-декоративному оздобленні інтер'єрів лабораторій та виставкових зон

В цьому розділі досліджено історичний досвід створення лабораторій та виставкових зон, різновиди, а також історичні приклади та приклади сучасності. Лабораторії та виставкові зони розглянуто окремо.

Лабораторії

Наука, технології та індустрії стрімко розвивались та розвиваються, того поява лабораторій та створення для них художньо-декоративного оздоблення тісно пов'язані з цими факторами. Нижче у тезисній формі буде наведено основні моменти в історії створення лабораторних приміщень:

1. Витоки: Перші лабораторії з'явилися в середині XVII століття, коли було відкрито перші мікроскопи та інші наукові інструменти. Ці ранні лабораторії були переважно простими приміщеннями з необхідними столами та обладнанням для проведення експериментів.

2. Промислова революція: У XIX столітті через промислову революцію виникла потреба в більш спеціалізованих лабораторіях для дослідження нових матеріалів, процесів та технологій. Ці лабораторії часто були пов'язані з виробництвами та університетами.

3. Підвищення стандартів безпеки: У другій половині XIX століття стали з'являтися стандарти безпеки та гігієни для лабораторій, що сприяло створенню більш спеціалізованих та безпечних приміщень для досліджень.

4. XX століття та сучасність: У XX столітті інтер'єри лабораторій почали дедалі більше враховувати ергономіку, безпеку та ефективність праці. З'явилися спеціалізовані лабораторії для різних галузей науки та технологій, таких як хімія, фізика, біологія тощо.

5. Тенденції сьогодення: Сьогодні інтер'єри лабораторій тісно пов'язані зі здійсненням наукових досліджень та технологічними інноваціями. Вони стають все більш ергономічними, екологічно чистими, а також використовують сучасні технології для поліпшення продуктивності та зручності праці.

Перший приклад – це Кавендінська лабораторія, що була створена у 1874 році та була першою у світі навчально-науковою лабораторією. Там студенти могли вчитися, а також проводити дослідження спільно зі співробітниками університету. Спочатку ця лабораторія розташовувалась у центрі Кембриджа на вулиці Фреє-Скул. У 70-х роках ХХ століття було збудовано новий комплекс будівель.

Далі, гарним прикладом є лабораторія Томаса Едісона, відомого винахідника. Вона була заснована у 1876 році в Менло-Парк, штат Каліфорнія. Це була перша в світі промислова наукова-дослідна лабораторія. Її можна назвати одним з найважливіших винаходів Едісона, саме в цій лабораторії вчений проводив свої експерименти. Вона постійно розширювалася і поповнювалася кваліфікованим персоналом. Ця наукова діяльність була орієнтована на комерційний результат[10].

У 1925 році було засновано «Лабораторії Белла» у США. Вони стали знаменитими своїми технологічними відкриттями, такими як транзистор, лазер та інші. Ці винаходи суттєво вплинули на розвиток.

Ці лабораторії стали важливими центрами для наукових відкриттів, розвитку технологій та інновацій у свій час, а також відіграли значну роль у розвитку сучасної науки.

Описуючи та аналізуючи ці етапи розвитку лабораторій, можна підбити підсумок, що ключовим моментом була здатність лабораторій адаптуватися до потреб науки та технологій свого часу для забезпечення науковців та дослідників необхідними умовами для проведення досліджень.

Що стосується видів лабораторій, якими вони бувають, для яких цілей використовуються та як можуть бути класифіковані за різними критеріями,

наприклад, галузь науки, технології, тип досліджень, спеціалізація тощо, зазначу деякі типи лабораторій:

1. Хімічні лабораторії: Вони займаються дослідженням хімічних реакцій, властивостей речовин, синтезом нових сполук, аналізом речовин тощо.

2. Біологічні лабораторії: Тут проводять дослідження з біології, медицини, генетики, мікробіології, біотехнології та інших галузей, пов'язаних з живими організмами.

3. Фізичні лабораторії: Це місця, де вивчаються фізичні явища, такі як електричні, магнітні, оптичні властивості, рух, тепло тощо.

4. Інженерні лабораторії: Вони спеціалізуються на випробуванні матеріалів, пристроїв, конструкцій та інших інженерних систем.

5. Клінічні лабораторії: Лабораторії, де вивчаються клінічні проби, проводяться медичні аналізи, дослідження ефективності ліків тощо.

6. Інформаційні та комп'ютерні лабораторії: Тут виконуються дослідження та розробка програмного забезпечення, обробка даних, кібербезпека, штучний інтелект та інші суміжні галузі.

7. Експериментальні лабораторії: Вони можуть включати різні напрямки, від фізики до психології, де проводяться контрольовані експерименти для перевірки гіпотез та отримання нових даних.

Кожні лабораторії мають свої особливості, вирізняються призначенням, вимогами, обладнанням тощо. Це базується відповідно до спеціалізації лабораторії.

Новітні течії при формуванні художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів включають в себе модульний дизайн: наразі лабораторії проектуються з використанням модульних компонентів, які можна легко змінювати та налаштовувати під різні потреби; інтеграція сучасних технологій: в лабораторіях все частіше використовуються передові технології, такі як автоматизація, роботи та системи управління даними; екологічність: важливу роль зараз відіграють

екологічно чисті матеріали та енергоефективні технології, лабораторії проектуються з урахуванням зменшення впливу на довкілля та економії ресурсів.

Виставкові зони

Виставкові зони – це спеціально облаштовані простори, які використовуються для проведення виставок, ярмарків, конференцій, торгових виставок та інших подій. Зазвичай ці зони мають великі відкриті простори, а також можуть бути оснащені спеціалізованими павільйонами, виставковими залами, конференц-залами та іншими необхідними установками для проведення подій.

У першій половині XII століття, між 1150 та 1300 роками, ярмарки процвітали в Шампані, розташованій на перехресті європейських торгових маршрутів від півдня до півночі та з сходу на захід. На ці великі ярмарки привозили різноманітні імпортовані товари з навколишніх регіонів і відігравали ключову роль в економічному житті країн.

Фондові біржі ставали центрами міжнародного значення, формуючи систему з необхідними складовими торговельної сфери – складами, посередниками, нотаріусами, комерційними агентами. У XVI, XVII і першій половині XVIII століття фондові біржі зростали в значенні, відображаючи зародження капіталістичного способу виробництва.

У 16 столітті, в епоху монополістичного капіталізму, з'явилися товарні біржі, де укладалися угоди на відвантаження товарів за зразками, марками і стандартами. Ці біржі сприяли проведенню аукціонів у Лондоні, Ліверпулі, Амстердамі та Нью-Йорку, зберігаючи своє значення в міжнародній торгівлі.

Промислова революція середини XIX століття змінила обличчя Східної Європи, викликаючи народження нового явища - виставок товарів. Величезний попит на нові ринки масового виробництва змусив багато країн, зокрема Францію та Англію, створити можливості для демонстрації товарів та встановлення міжнародних торговельних відносин. У Великобританії ці зміни були особливо помітні, з'явилася потреба у виставках, а першою всесвітньою виставкою стала

виставка «Кришталевий палац» у 1851 році, яка відбулася під керівництвом принца Альберта. Це подія стала новим суспільно-історичним явищем, змінюючи архітектурні стандарти та сприяючи розвитку міжнародних торговельних відносин.

Виставкові зони можуть бути досить різноманітними за своїм призначенням, розміром, обладнанням і типом подій, які вони призначені господарювати. Нижче, тезами, я зазначу деякі типи виставкових приміщень:

1. Виставкові центри: Це великі комплекси будівель, призначені спеціально для проведення виставок, конференцій, ярмарків та інших подій. Вони зазвичай мають великі виставкові зали, конференц-зали, аудиторії, павільйони для виставок, а також відповідне обладнання та інфраструктуру для забезпечення подій.

2. Виставкові павільйони: Це окремі споруди або приміщення в межах виставкових комплексів або на території інших об'єктів, які використовуються для проведення виставок певних тематик або галузей.

3. Виставкові парки: Це великі відкриті площі або парки, де проводяться виставки, ярмарки, фестивалі та інші публічні події. Вони можуть бути обладнані спеціально для цілей виставкових подій, наприклад, майданчики для виставки продукції, відкриті сцени для виступів та інше.

4. Конгрес-центри: Це спеціалізовані споруди для проведення конференцій, семінарів, зустрічей та інших бізнес-подій. Вони можуть бути частиною виставкових комплексів або функціонувати як самостійні об'єкти.

5. Торгові виставки: Це виставкові зони, де компанії представляють свої товари або послуги споживачам або іншим бізнесам. Вони можуть бути спрямовані на роздрібний ринок (споживачі) або на оптовий ринок (бізнес-клієнти).

6. Спеціалізовані виставкові площі: Це зони, які спеціалізуються на конкретних тематиках або галузях, наприклад, технології, мистецтво, меблі, автомобілі тощо.

Різні типи виставкових зон можуть поєднуватися між собою або використовуватися окремо, залежно від мети та потреб конкретної виставкової події.

Що стосується використання новітніх течій у художньо-декоративному оздобленні інтер'єрів, то вони включають в себе інтерактивні технології, а саме використання доповненої та віртуальної реальності або залучення відвідувачів за допомогою надання їм можливості взаємодіяти з експонатами, сенсорними панелями тощо. Як і в лабораторіях, новою течією у виставкових зонах є екологічність, модульний дизайн.

2.2. Теоретичні та нормативні засади художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон

Лабораторія та виставкова зона є двома різними, але часто використовуваними приміщеннями в різних контекстах.

Лабораторія – це приміщення, де проводяться дослідження, експерименти та наукові дослідження. Вона зазвичай обладнана спеціальними приладами, інструментами та матеріалами, необхідними для проведення досліджень у певній науковій галузі. Такі терміни, як "лабораторне обладнання", "наукові прилади", "експериментальні матеріали", часто використовуються для опису обладнання та інфраструктури лабораторії. Лабораторії можуть бути спеціалізованими у певних галузях науки, таких як хімія, фізика, біологія, інженерія тощо.

Наукова діяльність поєднує дві взаємозалежні форми – теоретичні та експериментальні дослідження. Теоретичні дослідження традиційно проводилися в кабінетах, основною особливістю яких, окрім робочих місць, була наявність великої кількості стелажів для спеціалізованої літератури. Частина роботи все ж відбувалася в бібліотеках та інформаційних центрах. Однак розвиток інформатики та комп'ютеризація кардинально змінюють характер приміщень для теоретичної наукової діяльності, об'єднуючи робочі місця, приміщення та навіть будівлі в єдині комп'ютерні мережі, що полегшує доступ до інформації. Експериментальні

дослідження зазвичай проводяться в лабораторіях, інтер'єр яких залежить від характеру досліджень. Лабораторії загального типу відрізняються за профілем роботи в одній із природничих наук – фізиці, хімії, біології. Ці відмінності більше стосуються обладнання та апаратури, що розміщується на стандартних лабораторних меблях, ніж просторової організації приміщень. Характерною рисою таких лабораторій є наявність великої кількості комунікацій. Спеціалізовані лабораторії призначені для розміщення нестандартного, часто великогабаритного обладнання. Вони не стільки створені для розміщення робочих місць, скільки для розміщення унікального обладнання, яке потребує оптимальних умов для функціонування, обслуговування та дослідження. [8].

Хімічні лабораторії можуть бути навчальними та дослідницькими. Також їх класифікують за специфікою робіт, які проводяться в лабораторії, наприклад загальні, аналітичні, фізичні, лабораторії органічної хімії, спеціальні технологічні, цехові, заводські тощо. Лабораторні приміщення мають бути просторими та світлими, що необхідно враховувати при проектуванні. Не можна розміщувати приміщення лабораторії поблизу вихлопних труб, віброуючих машин, тому що це може призвести до неточних результатів або псування приладів.

Влаштування та структура приміщень та їхня площа визначається відповідними будівельними нормами та правилами. Основними підрозділами лабораторій є виробничі приміщення, в яких розташовуються функціональні підрозділи для виконання клініко-біохімічних, геметологічних, загальноклінічних, цитологічних та інших видів досліджень. В залежності від характеру та об'єму роботи лабораторії можуть мати різний набір приміщень, різне обладнання, лабораторний посуд і хімічні реактиви. В структурі лабораторій зазвичай повинні бути кабінети завідуючого лабораторією, лаборантів, мийна, лаборантські. Доцільно мати окремі кімнати для розташування терезів, центрифуг, фотометричної апаратури, автоклавів, кімнату для зберігання реактивів та витратних матеріалів, кімната для прийняття їжі, для зберігання одягу та інвентаря для прибирання, душову та кімнату очікування [9].

В цілому робочі зони мають бути організовані раціонально, з урахуванням вимог ергономіки облаштування робочих місць робітників для виконання робіт.

Лабораторії характеризуються за такими ключовими ознаками:

1. Спеціалізація: Лабораторії можуть бути спеціалізовані в різних галузях науки, таких як хімія, фізика, біологія, інженерія, медицина тощо. Кожна лабораторія зазвичай має свою унікальну спеціалізацію та обладнання, що відповідає її дослідницькій області.

2. Обладнання і прилади: Лабораторії обладнані спеціалізованими приладами, інструментами та апаратурою, необхідними для проведення досліджень. Це можуть бути хімічні реактори, мікроскопи, спектрометри, камери, комп'ютери, вимірювальні прилади тощо.

3. Безпека: У більшості випадків лабораторії мають високі стандарти безпеки, оскільки вони працюють з хімічними речовинами, високими температурами, радіацією та іншими потенційно небезпечними матеріалами та умовами. Це може включати вентиляційні системи, засоби захисту, пожежні та евакуаційні плани.

4. Стандарти і протоколи: Лабораторії зазвичай працюють за стандартизованими протоколами та процедурами, щоб забезпечити точність, надійність та відтворюваність результатів досліджень.

5. Персонал: Лабораторії зазвичай мають команду дослідників, яка складається з вчених, наукових співробітників, технічного персоналу та студентів, які працюють над дослідженнями та експериментами.

6. Дослідження та розвиток: Лабораторії часто є місцем для наукових досліджень та розвитку нових технологій, матеріалів або методів. Вони можуть брати участь у проектах досліджень як з академічних, так і з комерційних мотивів.

7. Освітня діяльність: Багато лабораторій також використовуються для освітніх цілей, надаючи студентам можливість отримати практичний досвід у проведенні експериментів та досліджень в своїй області науки.

Приміщення для облаштування лабораторії повинно відповідати нормам, зазначеним:

- ДБН В.2.2.-10-2001. Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я.
- ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення.
- ДБН В.1.1-7:2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.

Перш за все, лабораторія не може бути розміщена в житловому будинку, вона повинна мати окремий вхід і запасний вихід. Важливо зазначити, що навіть окремі нежитлові будівлі, які юридично вважаються прибудовами житлових будинків, підпадають під правила, встановлені для житлових комплексів. В інших випадках вибір нерухомості досить широкий. Головне – облаштувати в такому приміщенні необхідні зони:

- Хол для очікування
- Кабінет для забору аналізів (якщо медична лабораторія)
- Мийну кімнату
- Лаборантську
- Кімнату для відпочинку
- Кімнату для зберігання інвентарю
- Санвузол

Також важливо подбати про вентиляцію, опорядження стін, підлоги, облаштування раковин для миття рук.

Наступний етап – проведення досліджень фізичних факторів (освітленості, рівня шуму тощо) у приміщеннях лабораторії для отримання протоколів, що

підтверджують відповідність цих параметрів встановленим нормам. Такі дослідження здійснюються територіальними відділами лабораторних центрів МОЗ України або іншими організаціями, що мають відповідні лабораторії та обладнання[12].

Характеристики лабораторії та виставкової зони визначаються їх призначенням і функціоналом. Лабораторія зазвичай має дослідницьку та наукову спрямованість, з важливим акцентом на експериментах та дослідженнях. Виставкова зона, натомість, призначена для публічної демонстрації, представлення та комунікації інформації або продукції для широкої аудиторії.

Коли лабораторія та виставкова зона працюють разом, це може створити унікальні можливості для науково-популярної комунікації та взаємодії з громадськістю. Наприклад, виставкова зона може бути використана для демонстрації результатів досліджень, презентацій наукових відкриттів або популяризації наукових знань, які були отримані у лабораторії. Така комбінація може забезпечити освітні й відповідальність, а також сприяти науковій освіті та розвитку громадського інтересу до науки.

Виставкова зона (виставкова зала) - це приміщення, призначене для представлення різноманітних експонатів, творів мистецтва, продукції або інформації для публіки. Вона може бути використана для виставок, презентацій, тематичних виставок, ярмарків тощо. Виставкова зона може бути обладнана вітринами, стендами, інтерактивними експонатами та іншими засобами.

Що стосується виставкових зон, то для них можна виділити такі ознаки:

1. Експонати та вітрини: Виставкова зона має спеціально організовані простори або вітрини для розміщення експонатів. Це можуть бути предмети мистецтва, наукові демонстрації, історичні артефакти, продукти, технології тощо.

2. Дизайн та оформлення: Виставкові зали зазвичай мають відмінно оформлені простори з використанням спеціальних експозиційних систем, освітлення, декору та зон для відпочинку.

3. Інтерактивність: Деякі виставкові зони можуть мати інтерактивні елементи, які дозволяють відвідувачам взаємодіяти з експонатами, що створює більш активний і привабливий досвід.

4. Інформаційні плакати та матеріали: Виставкові зали часто супроводжуються інформаційними плакатами, брошурами або мультимедійними презентаціями, щоб надати відвідувачам додаткову інформацію про експонати або теми виставки.

5. Освітня та інформаційна функція: Виставкові зони часто мають освітні та інформаційні цілі, надаючи можливість публіці ознайомитися з певною темою, концепцією або продукцією.

6. Комерційна функція: Деякі виставкові зони можуть також мати комерційну спрямованість, де компанії або бренди демонструють свої продукти або послуги, проводять презентації та просувають свої бренди серед відвідувачів.

7. Публічний доступ: Виставкові зони зазвичай відкриті для громадськості і доступні для відвідування за різними умовами (безкоштовно, за квитками тощо).

8. Тимчасові виставки або постійні колекції: Виставкові зони можуть бути призначені для тимчасових виставок, що змінюються з часом, або для постійних колекцій, які залишаються на довший термін.

Існування лабораторних приміщень та виставкових зон разом можуть дати гарний результат, я хочу розглянути деякі аспекти, порівнюючи в кожному лабораторію та виставкову зон.

Почнемо з функціонального зонування, що стосується лабораторії, то такі приміщення призначені для проведення досліджень, експериментів, тестування, синтезу чогось нового. Вони мають високі вимоги до безпеки, стерильності та технічного обладнання. В свою чергу, якщо ми говоримо за виставкові зони у контексті існування їх одночасно з лабораторією, то виставкові зони призначені для

демонстрації результатів досліджень, інновацій та технологій. Тож завдання таких виставкових зон є презентація та популяризація наукових досягнень.

Комунікаційні елементи між лабораторією та виставковою зоною мають бути обмеженими через те що відвідувачам виставкової зали не дозволено знаходитись у лабораторному приміщенні. Тому що в лабораторіях має зберігатись стерильність та безпека, що буде важко надати звичайним відвідувачам.

Потоки персоналу та відвідувачів повинні бути розділені, щоб уникнути перетину лабораторних процесів з громадськими зонами.

В просторовій організації між лабораторіями та виставковими зонами також є велика різниця, тому що перші мають розташовуватись в ізольованих місцях з обмеженим доступом для забезпечення безпеки, зосередженості тощо. В той час як виставкові зони навпаки – розташовуються у відкритих, легко доступних місцях для максимальної привабливості та зручності відвідувачів.

Стосовно нормативних засад, будівельні норми лабораторних приміщень мають відповідати специфічним вимогам до вентиляції, освітлення, водопостачання та каналізації [29, 30].

Виставкові зони мають відповідати нормам пожежної безпеки, доступності для людей з обмеженими можливостями та евакуації [20].

Лабораторні приміщення повинні дотримуватись санітарних норм щодо чистоти, стерильності та безпеки матеріалів, а виставкові зони повинні мати санітарні вузли, зони відпочинку та інші зручності для відвідувачів.

І лабораторії, і виставкові зони мають бути спроектовані ергономічно та комфортно для роботи персоналу, науковців, відвідувачів. Також треба урахувати параметри світла [19].

1. Чисті приміщення: Лабораторії, які потребують високого рівня стерильності та контролю за частками в повітрі.

2. Функціональні зони: Різні зони в приміщеннях з різним функціональним призначенням.

3. Ізоляція: Технічні та архітектурні рішення, що забезпечують відокремлення лабораторних приміщень від інших зон.

4. Евакуаційні виходи: Шляхи та виходи для безпечного виходу людей з будівлі у випадку надзвичайної ситуації.

5. Системи контролю доступу: Технічні рішення, що обмежують доступ до лабораторій для забезпечення безпеки та збереження конфіденційності даних.

2.3. Особливості художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон

Художньо-декоративне оздоблення інтер'єрів лабораторій має свої особливості, зумовлені специфікою функціонування цих приміщень. Основні завдання оздоблення полягають у створенні сприятливого середовища для роботи, підтриманні чистоти та відповідності технічним вимогам.

Функціональність та практичність

Матеріали: використовуються матеріали, що легко миються і дезінфікуються, такі як нержавіюча сталь, пластик, кераміка, спеціальні фарби. Поверхні повинні бути стійкими до хімічних речовин, зносу та механічних пошкоджень.

Кольорова гама: переважають нейтральні кольори (білий, світло-сірий), які сприяють концентрації і не відволікають увагу. Допускаються акценти яскравих кольорів для виділення зон або обладнання, що підвищує безпеку та полегшує орієнтацію.

Ергономіка та комфорт

Освітлення: природне освітлення є пріоритетним, тому вікна мають бути великими, з можливістю регулювання світлового потоку за допомогою жалюзі або

штор. Штучне освітлення повинно бути рівномірним, не створювати відблисків і відповідати вимогам до освітленості робочих місць.

Меблі: лабораторні меблі мають бути ергономічними, зручними для роботи в різних положеннях. Використовуються меблі з гладкими поверхнями, без важкодоступних місць, що полегшує їх чистку.

Декоративні елементи

Графічні та інформаційні елементи: інформаційні стенди, інструкції з безпеки, що оформлені у зрозумілий і естетичний спосіб. Використання графіки для зонування приміщення, маркування обладнання та вказівників.

Дизайн і технології

Інтеграція технологій: сучасні технології (інтерактивні панелі) можуть бути інтегровані в інтер'єр для полегшення роботи та доступу до інформації. Використання автоматизованих систем контролю клімату, освітлення та безпеки поліпшує рівень комфорту працівників та відвідувачів.

Акустичний комфорт: важливо забезпечити належну акустику приміщення, щоб зменшити шумове навантаження та покращити концентрацію. Використовуються звукоізоляційні матеріали, акустичні панелі та інші рішення для зниження рівня шуму.

Відповідність нормам і стандартам

Санітарні норми: оздоблювальні матеріали та конструкції мають відповідати санітарно-гігієнічним нормам. Використовуються матеріали з низькою емісією шкідливих речовин.

Пожежна безпека: всі матеріали повинні відповідати вимогам пожежної безпеки, бути вогнестійкими. Наявність засобів пожежогашіння та шляхів евакуації, що відповідають нормативам.

Естетичність

Дизайнерські рішення: хоча лабораторні приміщення мають переважно функціональне призначення, важливо забезпечити естетичну привабливість інтер'єру для створення приємної робочої атмосфери. Використання сучасних дизайнерських рішень, таких як мінімалізм, хай-тек, що поєднують естетику та практичність.

Декоративне оздоблення лабораторій має бути ретельно продуманим, враховуючи всі вимоги та особливості функціонування цих приміщень, з метою створення безпечного, функціонального та естетично привабливого середовища.

Оздоблення інтер'єрів виставкових зон має свою специфіку, оскільки ці приміщення призначені для демонстрації експонатів та залучення відвідувачів. Основні завдання художньо-декоративного оздоблення полягають у створенні привабливого, функціонального та естетично привабливого середовища.

Естетичність та візуальна привабливість

Кольорова гама: використовуються яскраві та насичені кольори для залучення уваги і створення акцентів. Вибір кольорів залежить від загальної концепції простору.

Матеріали: використовуються сучасні та інноваційні матеріали, такі як скло, метал, пластик, композитні матеріали. Вони повинні бути не лише естетичними, але й практичними, стійкими до зносу та пошкоджень.

Світло: важливу роль відіграє освітлення: застосовуються різні типи світильників, які допомагають виділити експонати та створити певний настрій. Використовуються динамічні світлові рішення, що змінюють інтенсивність та кольорову температуру в залежності від часу доби чи подій.

Функціональність і практичність

Мобільність та гнучкість: меблі та конструкції повинні бути легкими і мобільними, щоб їх можна було швидко перелаштовувати залежно від потреб виставки. Використання модульних систем, які легко збираються і розбираються.

Технічне забезпечення: виставкові зони обладнуються сучасними технологіями: інтерактивними панелями, проекторами, аудіо-системами. Забезпечення доступу до електроживлення, інтернету, а також можливість підключення різних мультимедійних пристроїв.

Тематичність і концептуальність

Дизайнерські рішення: виставкові зони часто оформлюються відповідно до певної теми або концепції, що визначає вибір матеріалів, кольорів та елементів декору. Використання тематичних інсталяцій, які допомагають створити певну атмосферу і залучити відвідувачів.

Графіка: використання графічних елементів, таких як логотипи, слогани, інформаційні стенди, які сприяють впізнаваності тематики виставки. Використання великоформатних зображень, банерів, наклейок.

Комфорт та доступність

Ергономіка: врахування ергономічних аспектів для забезпечення комфорту відвідувачів: зручні місця для сидіння, належні проходи, доступність інформації. Використання зручних меблів, що відповідає стилю і функціям виставкової зони.

Доступність: забезпечення доступності для людей з обмеженими можливостями: широкі проходи, пандуси, ліфти, тактильні індикатори. Відповідність стандартам і нормам доступності, що забезпечують комфортне пересування і перегляд експонатів усіма відвідувачами.

Інтерактивність та залучення відвідувачів

Інтерактивні елементи: використання інтерактивних технологій, таких як сенсорні екрани, віртуальна та доповнена реальність, які дозволяють відвідувачам взаємодіяти з експонатами. Організація інтерактивних зон, де відвідувачі можуть брати участь в експериментах, квестах тощо.

Оздоблення виставкових зон потребує творчого підходу, розуміння функціональних вимог і нормативних вимог. Поєднання естетичних,

функціональних і технічних аспектів дозволяє створити привабливий і ефективний простір, який забезпечить позитивний досвід для відвідувачів та успішне проведення виставкових заходів.

Нижче буде зазначено спільні та відмінні особливості під час формування художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зон. До спільних особливостей можна включити функціональність, практичність та технологічність.

Функціональність та практичність

Лабораторії: основна увага приділяється забезпеченню стерильності, безпеки та зручності для проведення наукових досліджень. Використовуються матеріали, що легко миються і дезінфікуються, такі як нержавіюча сталь, пластик, кераміка.

Виставкові зони: пріоритетом є мобільність, гнучкість та легкість у зміні експозицій. Матеріали повинні бути стійкими до зносу та пошкоджень, але водночас естетично привабливими.

Технологічність

В обох типах приміщень важливо забезпечити інтеграцію сучасних технологій. Для лабораторій це можуть бути автоматизовані системи контролю клімату, освітлення та безпеки. Для виставкових зон – інтерактивні панелі, проектори, аудіо-системи. Спільне використання технологій дозволяє створити єдиний технологічний простір, де лабораторії можуть бути частиною виставкового процесу через демонстрацію наукових процесів в реальному часі.

Щодо відмінних особливостей, тут можна зазначити естетичність, візуальну привабливість, матеріали, освітлення, ергономіку.

Естетичність та візуальна привабливість

Лабораторії: Зазвичай мають нейтральну кольорову гаму (білий, світло-сірий), щоб не відволікати увагу та сприяти концентрації. Естетичні елементи підпорядковані функціональності.

Виставкові зони: Використовуються яскраві кольори та різноманітні дизайнерські рішення для залучення уваги та створення вражаючої атмосфери.

Матеріали

Лабораторії: Матеріали повинні бути хімічно стійкими, легко прибиратись та витримувати агресивні середовища.

Виставкові зони: Матеріали вибираються з урахуванням естетичних вимог, вони можуть бути більш різноманітними та декоративними.

Освітлення

Лабораторії: Освітлення повинно бути рівномірним, не створювати відблисків і відповідати вимогам до освітленості робочих місць. Важливе значення має функціональне освітлення.

Виставкові зони: Використовується декоративне освітлення, що допомагає виділити експонати та створити певну атмосферу. Можливе застосування динамічного освітлення.

Ергономіка

Лабораторії: Ергономіка спрямована на забезпечення зручності роботи науковців. Меблі мають бути зручними, функціональними та безпечними.

Виставкові зони: Ергономіка орієнтована на комфорт відвідувачів. Враховується зручність пересування, наявність місць для відпочинку та доступність інформації.

Поєднання лабораторних приміщень та виставкових зон вимагає ретельного балансування між функціональністю, безпекою та естетичністю. Основна мета – створити простір, де наукові дослідження і демонстрація результатів можуть

ефективно співіснувати, забезпечуючи комфорт та зручність як для науковців, так і для відвідувачів. Це досягається через використання відповідних матеріалів, освітлення, дизайну та технологій, що відповідають специфічним вимогам кожного типу приміщення.

2.4. Аналіз українських та закордонних прикладів

Сучасні лабораторії відображають широкий спектр наукових та технологічних напрямків. Деякі приклади закордонних лабораторій:

1. Google X Lab (Alphabet X): Ця лабораторія займається дослідженням та розробкою різних проектів, таких як штучний інтелект, машинне навчання, автономні автомобілі, дрони тощо. Її метою є створення революційних технологій, які можуть змінити світ.

2. NASA Ames Research Center: Цей центр проводить дослідження в області астрономії, космічних польотів, екології, штучного інтелекту та інших наукових напрямків. Він є одним з найбільших дослідницьких центрів NASA.

3. Broad Institute of MIT and Harvard: Ця лабораторія спеціалізується на геномній біології, генетиці та молекулярній біології. Вона відома своїми дослідженнями у галузі геномної медицини.

4. European Organization for Nuclear Research (CERN): CERN - це найбільший у світі лабораторія з вивчення фізики частинок. Він відомий своїми дослідженнями у галузі високоенергетичної фізики.

5. IBM Research Lab: IBM має низку дослідницьких лабораторій по всьому світу, які займаються різними напрямками, включаючи квантові обчислення, штучний інтелект, кібербезпеку та інші.

6. Tesla Gigafactory: Це фабрика Tesla, де проводиться дослідження та виробництво батарей для електромобілів та сонячних батарей. Вона також служить лабораторією для розвитку нових технологій у сфері зберігання енергії.

Наразі в цих лабораторіях проводяться дослідження та розробка в різних галузях.

Докладніше проаналізовано лабораторію Broad Institute of MIT and Harvard, приділяючи увагу оздобленню інтер'єру.

Broad Institute of MIT and Harvard є одним з провідних центрів у галузі геномної біології, генетики та молекулярної біології. Розташований у Кембриджі, Массачусетс, цей інститут здійснює фундаментальні дослідження та розвиває технології у сфері геномної медицини.

Інтер'єр лабораторії вражає своєю сучасністю та функціональністю. Перш ніж ви потрапите у саму лабораторію, вас зустрічає великий вестибюль з інформаційною панеллю, де можна ознайомитися з останніми досягненнями та новинами інституту.

Усередині лабораторії можна побачити просторі зони, облаштовані за сучасними стандартами. Лабораторний простір поділений на відділення для різноманітних типів досліджень, таких як генетика, молекулярна біологія, біоінформатика тощо. Кожна зона обладнана передовими засобами дослідження, включаючи високопродуктивні секвенатори ДНК, біохімічні аналізатори та високочутливі мікроскопи. (Рис. 28.)

Робочі місця дослідників обладнані необхідним обладнанням та програмним забезпеченням для аналізу та обробки геномних даних. Кожен дослідник має доступ до великих обчислювальних потужностей для обробки великих обсягів геномних послідовностей.

Інтер'єр лабораторії відображає професіоналізм та передові наукові досягнення. Він оформлений у сучасному стилі з використанням нейтральних кольорів та простих форм. Великі вікна дозволяють проникненню природного світла, що створює сприятливу атмосферу для роботи та навчання. (Рис. 29.)

Таким чином, Broad Institute of MIT and Harvard - це не лише центр передових досліджень у галузі геномної біології, але й місце, де інновації зустрічаються з комфортом та ефективністю.

Розглянувши різні лабораторії, можна зазначити, що українські лабораторії з кожним роком стають краще, це стосується навчальних закладів, медичних закладів, хімічних виробництв, промислових виробництв.

Аналізуючи лабораторії, вони можуть бути як і великими підприємствами, які охоплюють велику площу і є різноманітними в своєму проектуванні та оснащенні, так і окремими невеликими приміщеннями для занять в конкретній галузі. Наприклад, оснащення лабораторного кабінету в компанії «Keentergo». Ця компанія заснована 2009 року і за цей час стала інноваційною та високоякісною у сфері промислового та цивільного будівництва. В даному випадку маємо невелике приміщення площею майже 9 м². Незважаючи на маленький простір, меблі розташовані зручно для працівників. Стільниці зроблені з нержавіючого металу AISI304, що дозволяє вільно працювати з різноманітними матеріалами та речовинами. (Рис. 31)

Також прикладом оснащення невеликого лабораторного приміщення є варіант, розроблений для ТОВ «КНАУФ ГПС КИЇВ». Це компанія, заснована в 1997 році, основний вид діяльності якої – це виготовлення виробів з гіпсу для будівництва. Невелике приміщення для роботи, площею 8,34 м² з вісьма позиціями. (Рис. 32). Меблі виконані в лаконічному дизайні, вдало розділена зона зберігання і робоча зона. (Рис. 33)

Одне з лабораторних приміщень «КИЇВ-АТЛАНТИК», яке розроблене в 2022 році, може стати гарним прикладом для аналізу такого приміщення. (Рис. 34).

«КИЇВ-АТЛАНТИК» - інноваційний центр з переробки олійних та зернових культур, заснований в 1992 році. В випадку, який я описую, йдеться про приміщення площею 48,06 м², облаштоване спеціальними лабораторними меблями.

В лабораторії використано меблі з урахуванням функціональності та матеріалами, стійких до різних речовин. Приміщення поділено на зони для зберігання та роботи, також є острівна конструкція, що допомагає оптимальніше використати приміщення, додавши цим кількість робочих місць. Загалом дизайн спокійний і створює не лише естетичне приміщення, а й зручне та безпечне для роботи. (Рис. 35).

Україна в галузі проектування та оснащення лабораторних приміщень розвивається та покращується. На ринку, окрім закордонних виробників, з'являються наші, які в найближчому майбутньому можуть створювати конкуренцію європейським. Про це може свідчити досвід українського виробника на європейському ринку. Наприклад, оснащення лабораторних приміщень «PHARMBIOTEST» в Польщі. Вже понад 7 років «ФАРМБІОТЕСТ» пропонує послуги з управління клінічними випробуваннями та проведення послуг від невеликих досліджень до великих міжнародних клінічних випробувань для всіх фаз. «ФАРМБІОТЕСТ» прагне до високої якості, відданого обслуговування клієнтів, чесності та операційної досконалості. Планування виконано на 9 приміщень. Кабінети оснащені спеціальними лабораторними меблями (24 позицій), такими як столи, шафи, мийки, витяжні шафи. (Рис. 36).

Що стосується виставкових зал, я б хотіла проаналізувати декілька закордонних прикладів, а саме виставкова зала в Дубай, ОАЕ – Dubai World Trade Centre (далі DWTC). Ця виставкова зала є одною з найважливіших виставкових та конгресових центрів у світі. Там проводяться міжнародні виставки та конференції, та є центром престижних подій. Центр оснащений 21 виставковою залою та більше ніж мільйон квадратних футів виставкової площі. Зали обладнанні сучасними технологіями для проведення заходів різних масштабів.

Головний хол DWTC масштабний та має розкішний дизайн, він вирізняється високими стелями, сучасними архітектурними елементами та використанням натуральних матеріалів, такими як мармур та скло. Також в холі багато інформаційних стендів, є зони відпочинку та кафетерії, що забезпечує комфорт для

відвідувачів. Самі зали спроектовані таким чином, що простір може швидко трансформуватися для проведення різних заходів. Вони мають модульну структуру, що дозволяє створювати різні конфігурації виставкових площ. Освітлення у залах сучасне світлодіодне, яке можна налаштовувати відповідно потреб заходу. Оснащення аудіо та відео системами, бездротовим інтернетом та інтерактивними дисплеями роблять виставкові зали більш цікавішими та функціональними.

Наступним моїм прикладом є виставковий центр в Мадриді, Іспанія – IFEMA.

Цей виставковий центр є одним з найбільших в Іспанії та Європі. IFEMA організовує понад 700 заходів на рік, включаючи виставки різних галузей, а саме таких як: технології, мода, туризм, охорона здоров'я, автобудування тощо. IFEMA приваблює учасників та відвідувачів з усього світу, сприяючи культурному обміну та співробітництву.

Центр поділений на павільйони, конгрес-зали, зони відпочинку та зони харчування. Павільйони IFEMA вирізняються великими площами та високими стелями – це створює відчуття простору, а також дозволяє розміщувати великі експозиції. Внутрішній простір може легко змінюватись завдяки модульним конструкціям та мобільним перегородкам. Конгрес зали виконанні у сучасному дизайні з використанням натуральних матеріалів, ергономічних крісел та акустичних панелей для покращення звуку. В центрі передбачені численні зони відпочинку з комфортними меблями та загалом стиль оснащення цих зон робить їх сучасними та комфортними. Освітлення в приміщеннях відбувається за рахунок панорамних вікон та сучасних світильників, а оснащення аудіо та відео системами забезпечує високу якість візуального дизайну.

Наступний, один з найбільших виставкових комплексів у світі, розташований у Франкфурті, Німеччина та має назву Messe Frankfurt. Центр має понад 592 000 квадратних метрів виставкової площі, що включає в себе 11 виставкових павільйонів та конференц-центри. Також центр оснащений сучасними

технологіями, що забезпечує високу якість обслуговування та проведення заходів, а також включає в себе інноваційні рішення для презентацій, виставок тощо.

Використання скляних фасадів додає сучасності, а також забезпечує природне освітлення та створює відкритий простір. Як і в попередніх прикладах, завдяки гнучкості простору, а саме завдяки модульним конструкціям, павільйони можуть адаптуватися під різні типи заходів. Наприклад, від великих виставок до менших подій. Оснащення сучасними аудіо та відео системами, швидкісним інтернетом та інтерактивними екранами забезпечує комфорт відвідувачів та працівників, а також відкриває нові можливості для цікавих виставок. Ергономічність меблів та сучасний дизайн створює комфортні умови для учасників виставок. Також у центрі Messe Frankfurt багато зон загального користування по типу лаунж-зон, кафе, ресторанів та магазинів. Комплекс забезпечений усіма необхідними зручностями, включаючи паркінг, доступність для людей з обмеженими можливостями та зручні транспортні сполучення.

Міжнародний виставковий центр з назвою Tokyo Big Sight, що знаходиться у Японії, є одним з найбільших виставкових центрів у світі. Цей виставковий центр відомий своїм інноваційним оздобленням та обладнанням. Tokyo Big Sight на регулярній основі приймає різноманітні міжнародні виставки та конференції. Ці виставки бувають різних галузей, включаючи технології, мистецтво, науку тощо.

Наступний міжнародний виставковий комплекс – це комплекс Шанхая в Китаї. Він вважається одним з найбільших та одним з найсучасніших у світі. Цей виставковий комплекс є місцем проведення великих міжнародних виставок, торгових ярмарок, конференцій та інших подій, наприклад, промисловість, технології, мистецтво, бізнес тощо.

2.5. Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон

Художня робота має значний вплив на формування інтер'єрів, а також є потужним інструментом для створення привабливого, функціонального простору та створення приємної атмосфери.

Художня робота в інтер'єрі може стати центральним елементом інтер'єру, привертаючи увагу та створюючи візуальні акценти. Декоративні картини додають естетичну привабливість приміщенню, створюють індивідуальний та персоналізований простір.

Психоемоційний вплив роботи може розповсюджуватися як на інтер'єр, так і на учасників приміщення. Роботи створюють атмосферу, поліпшують настрій, можуть сприяти культурному та освітньому розвитку. В деяких випадках роботи можуть допомагати знімати стрес, підвищувати концентрацію або надихати на нові ідеї.

Завдяки використанню кольорів та освітлення, наприклад, яскраві кольори та динамічне освітлення можуть привертати увагу відвідувачів, створювати різноманітні візуальні акценти, що сприяють залученню інтересу. За допомогою використання у роботі нейтральних, м'яких кольорів, таких як світло-блакитні, зелені, бежеві) можна досягти ефекту зниження стресу та створення спокійної атмосфери, що, в свою чергу, допомагає підвищити концентрацію та продуктивність.

Психоемоційний вплив художньої роботи на формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон грає ключову роль у створенні сприятливого середовища для роботи та відпочинку, підвищенні продуктивності та залученні відвідувачів. Врахування естетичних, функціональних та емоційних аспектів дизайну допомагає створити гармонійний і привабливий простір, який сприяє ефективному виконанню завдань та забезпечує позитивний досвід для всіх користувачів.

2.6. Засоби та прийоми формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон

Формування інтер'єрів лабораторій потребує комплексного підходу, що поєднує функціональні, естетичні та технічні аспекти. Використання відповідних матеріалів, освітлення, кольорових рішень, ергономічних меблів та сучасних технологій дозволяє створити безпечне, ефективне та комфортне робоче середовище. Врахування цих засобів та прийомів допомагає досягти високої продуктивності та задоволеності персоналу, а також сприяє розвитку інновацій та наукових досліджень.

Матеріали та оздоблення варто використовувати такі, щоб вони були хімічно стійкі до різних речовин. Завдяки використанню таких матеріалів можна облегшити прибирання та догляд, забезпечити безпеку робочих поверхонь, а також взагалі подовжити строки використання меблів. До таких матеріалів можна віднести нержавіючу сталь, кераміку, епоксидні смоли. Використання антибактеріальних фарб та покриттів на стінах на деяких меблях у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру забезпечать приміщення стерильністю, тому що такі покриття легко доглядати та прибирати. Підлога має бути зносостійкою, нековзкою та легкою в очищенні, так само як і зазначено вище, для збереження чистоти та стерильності. Непоганим варіантом буде використання таких матеріалів як вініл, керамічна плитка, або взагалі спеціальні лабораторні покриття.

Що стосується освітлення, то в випадках з лабораторіями дуже добре поєднується використання природного та штучного освітлення. Застосування першого зазначеного може здійснюватися через великі вікна або світлові шахти. Наявність такого освітлення допомагає знизити втому очей і створює приємне середовище. Штучне освітлення має бути яскравим та рівномірним, не створювати відблисків. Найчастіше використовується LED-світильники, вони забезпечують високий рівень освітленості, а також економлять енергію. Також непоганим варіантом є додаток у вигляді регульованого освітлення, що допоможе створювати комфортні умови для різних типів роботи.

Наступний пункт – це кольорове рішення. Використання нейтральної палітри, наприклад, світлі, сірі, бежеві будуть сприяти концентрації та створить відчуття чистоти. Також на таких кольорах краще видно забруднення, що буде сприяти безпеці. Але введення яскравих кольорів у вигляді акцентів, наприклад, виділення важливих зон або обладнання, може сприяти покращенню настрою та загалом створити більш приємне середовище.

Використання меблів та обладнання в першу чергу має відповідати умовам ергономічності, це забезпечить комфорт під час тривалої роботи. Використання мобільних і модульних меблів дозволять легко змінювати конфігурацію робочого простору відповідно до поточних потреб. Також важливим є інтеграція спеціалізованого лабораторного обладнання, такого як витяжні шафи, центрифуги, мікроскопи, які відповідають специфіці роботи лабораторії.

Завдяки технологічним рішенням можна полегшити та покращити роботу працівників. Наприклад, впровадження автоматизованих систем для контролю клімату, освітлення та безпеки. Це підвищує ефективність роботи та зменшує ймовірність помилок. Використання інтерактивних панелей та цифрових дисплеїв для відображення даних, інструкцій та іншої важливої інформації. А впровадження технологій для моніторингу стану обладнання, збору даних та автоматизації рутинних процесів спростить роботу працівників.

Створення безпечних умов в лабораторії є надважливим. В цьому абзаці про те, що треба для створення цих умов. По-перше, забезпечення потужної системи вентиляції, що ефективно видаляє шкідливі випари та підтримує чистоту повітря. По-друге, виділення окремих зон для зберігання небезпечних речовин та обладнання, що відповідає нормам безпеки. По-третє, наявність пожежних датчиків, сигналізації, вогнегасників та інших засобів пожежогасіння.

В художньо-декоративному оздобленні інтер'єрів можна використовувати декоративні панелі, що відображають наукову тематику або корпоративну ідентичність лабораторії. Розміщення плакатів, цитат або зображень, що надихають

та мотивують, також можуть бути хорошим рішенням. Введення рослин в інтер'єр може покращити мікроклімат та психологічний стан працівників.

Слід не забувати про комфорт та зручність, зауважу такі речі як: зони відпочинку, створення таких зон забезпечить співробітників місцем, де вони можуть розслабитись або зробити перерву; а також наявність кухні та/або їдальні, що буде обладнана всім необхідним для комфортного прийому їжі.

Щодо засобів та прийомів формування інтер'єрів виставкових зон. Формування інтер'єрів виставкових зон вимагає використання специфічних засобів та прийомів, що спрямовані на залучення уваги відвідувачів, створення вражаючої атмосфери та забезпечення комфортних умов для перегляду експозицій. Врахування естетичних, функціональних та технічних аспектів є ключовим для створення успішної виставкової зони.

Під час просторового планування ми можемо використовувати гнучкі рішення, а саме: використання мобільних перегородок та модульних систем дозволяє легко змінювати конфігурацію простору відповідно до вимог конкретної виставки. Зонування приміщення допоможе визначити чіткі зони для різних типів експозицій, інтерактивних станцій, зон відпочинку та сервісних зон. Це допомагає організувати потоки відвідувачів та забезпечити зручність орієнтації.

Щодо кольорових рішень, у виставкових зонах можна експериментувати з палітрою, але все одно не забуваючи про колористику, можна використовувати контрастних кольорів для виділення окремих зон та експонатів. Це привертає увагу та підсилює візуальний ефект.

За рахунок освітлення у виставковій зоні можна добитись привертання уваги до конкретних експонатів, цей прийом можна зробити за допомогою використання акцентного освітлення. Використання динамічного освітлення, що змінюється відповідно до певних подій або активацій. Це додає інтерактивності та живості простору. Також, як і в зоні лабораторії, зайвим не буде природне освітлення через

великі вікна або світлові шахти, природне світло створить приємну атмосферу та знизить втому очей.

Стосовно матеріалів та оздоблення інтер'єру, то використання сучасних матеріалів, таких як скло, метал, композитні матеріали, що підкреслюють сучасний характер виставкової зони. А присутність в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру екологічно чистих матеріалів може як і створювати позитивний досвід відвідувачів, так і підкреслювати стійкість та екологічну свідомість організаторів.

Використання легких та мобільних меблів, які легко переміщувати та конфігурувати відповідно до вимог виставки. Врахування ергономічних аспектів для забезпечення комфорту відвідувачів, таких як зручні місця для відпочинку, доступність інформації та зручність пересування.

Використання інтерактивних панелей, сенсорних екранів та мультимедійних дисплеїв для забезпечення інтерактивності та залучення відвідувачів. Використання доповненої реальності (AR) та віртуальної реальності (VR) для створення захоплюючих віртуальних експозицій та інтерактивних елементів. Також використання звукових та візуальних ефектів для підсилення вражень та створення атмосферного середовища.

Про навігацію та інформаційні системи. Розміщення інформаційних стендів, мап та вказівників для полегшення орієнтації у просторі. Використання цифрових систем для надання інформації про експонати, такі як QR-коди, що ведуть до додаткових матеріалів онлайн.

Важливим пунктом є комфорт та зручність, наприклад створення зон відпочинку. В таких місцях відвідувачі зможуть розслабитись та відновити сили під час перегляду виставки. Також цей пункт включає в себе доступність. Виставкова зона має бути доступною для людей з обмеженими можливостями (це широкі проходи, пандуси, ліфти, тактильні індикатори).

У виставковій зоні не завадить використання декоративних елементів, які будуть відповідати тематиці виставки, це можуть бути інсталяції, скульптури,

художні панелі тощо. А інтеграція рослин та природних елементів допоможе створити приємну атмосферу та покращення мікроклімату.

Формування інтер'єрів виставкових зон вимагає комплексного підходу, що включає використання гнучких планувальних рішень, вибір відповідних кольорових схем, освітлення, матеріалів та технологій. Важливим є створення комфортного, естетично привабливого та функціонального простору, що сприяє залученню уваги відвідувачів, забезпеченню їх зручності та позитивного досвіду відвідування виставки.

Формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон має деякі спільні риси, оскільки в обох випадках важливо створити функціональний, безпечний, комфортний та естетично привабливий простір.

По-перше, це просторове планування. Як у лабораторіях, так і у виставкових зонах, важливо використовувати гнучкі планувальні рішення, що дозволяють змінювати конфігурацію простору відповідно до поточних потреб. Використання мобільних перегородок та модульних систем допомагає досягти цієї мети.

По-друге, функціональність кольору. В обох типах приміщень кольори використовуються для функціонального зонування та покращення візуальної привабливості. Нейтральні кольори сприяють концентрації в лабораторіях, тоді як яскраві акценти можуть виділяти важливі зони у виставкових просторах. Використання кольорів для створення певної атмосфери та емоційного фону є важливим і для лабораторій, і для виставкових зон. Правильно підібрані кольори можуть знижувати стрес, підвищувати настрій та стимулювати креативність.

По-третє, використання природнього та штучного освітлення. Використання природнього світла через великі вікна або світлові шахти є спільною рисою, яка допомагає створити приємну атмосферу та знизити втому очей. Обидва типи приміщень потребують яскравого та рівномірного освітлення, що не створює відблисків. Використання LED-світильників є оптимальним рішенням для досягнення високої якості освітлення та енергозбереження.

По-четверте, використання матеріалів та оздоблення. Використання матеріалів, що легко очищаються і стійкі до зносу, є важливим як для лабораторій, так і для виставкових зон. Це забезпечує довговічність та безпеку приміщень. Використання сучасних матеріалів, таких як скло, метал, композитні матеріали, допомагає створити сучасний та привабливий інтер'єр.

По-п'яте, ергономічність, мобільність та модульність меблів та обладнання. Вибір ергономічних меблів для забезпечення комфорту є ключовим в обох типах приміщень. Зручні стільці, робочі столи та модульні системи сприяють ефективності та зручності. Використання мобільних та модульних меблів, які можна легко переміщувати та конфігурувати відповідно до поточних потреб, є важливим для обох типів інтер'єрів.

По-шосте, використання сучасних технологій та інтерактивності. Використання сучасних технологій, таких як інтерактивні панелі, автоматизація є спільною рисою, що підвищує функціональність та ефективність приміщень. Впровадження інтерактивних елементів та мультимедійних систем допомагає залучити користувачів та покращити взаємодію з простором.

По-сьоме, безпекові заходи, системи, дотримання норм та стандартів. Забезпечення безпеки є ключовим аспектом для обох типів приміщень. Встановлення пожежних датчиків, сигналізації, систем вентиляції та інших засобів безпеки є спільною рисою. Важливо забезпечити відповідність приміщень до нормативних вимог, що стосуються безпеки, гігієни та комфорту.

По-восьме, використання естетичних елементів в приміщенні, наприклад, декоративні елементи, що відображають тематику приміщення або бренд, є важливим для створення привабливого та гармонійного інтер'єру. А інтеграція природних елементів, таких як рослини, для покращення мікроклімату та створення приємної атмосфери є важливою в обох типах приміщень.

По-дев'яте, комфорт та зручність, створення зон для відпочинку, де користувачі можуть розслабитися та відновити сили, є важливим як для

лабораторій, так і для виставкових зон. Забезпечення доступності приміщень для людей з обмеженими можливостями через відповідні конструктивні рішення є спільною рисою.

Формування інтер'єрів лабораторій та виставкових зон має багато спільних рис, оскільки в обох випадках важливо створити функціональний, безпечний, комфортний та естетично привабливий простір. Використання гнучких планувальних рішень, ергономічних меблів, сучасних технологій, а також увага до освітлення, кольорових рішень та матеріалів допомагають досягти цієї мети.

2.6.1. Вихідні дані, концепція оздоблення лабораторій та виставкових зон

Вихідне планування було знайдено на українському сайті оголошень OLX.ua в мережі Інтернет. Це триповерхова будівля в Київській області в м. Глеваха по вул. Київська 191. Поруч знаходяться продуктові магазини, заклади харчування. Транспортна розв'язка робить приміщення за цією адресою легко доступною. Конкретно моє приміщення розташовано на першому поверсі, де висота стелі – 3000 мм. В цьому приміщенні присутні колони та великі вікна, що грають важливу роль у формуванні художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторії та виставкової зони. Площа приміщення становить 206 м². (Рис. 37). Враховуючи, що я розробляю центр інноваційних досліджень, який розділяється на два простори: лабораторія та виставкова зона, відвідувачі також будуть розділятися на дві категорії, - відвідувачі безпосередньо виставкової зони та працівники лабораторії. Потенційними відвідувачами виставкової зони є сім'ї, які зацікавлені в напрямку створення парфумів, молодь, що цікавиться інноваційними технологіями та новинками та дорослі, які просто можуть провести свої вихідні та дізнатись щось нове.

Авторська концепція художньо-декоративного оздоблення інтер'єру полягає в тому, щоб створити новий та цікавий простір: поєднати лабораторію з виставковою зоною, показати відвідувачам з середини як відбуваються процеси

створення парфумів. Інтер'єр умовно розділений на дві частини (через стандарти оздоблення інтер'єрів лабораторій), виставкова зона не може напряму перетинатись з лабораторією. Художньо-декоративне оздоблення інтер'єру лабораторії поєднує в собі метал, фарбу, HPL-пластик, а також стійкі до хімічних впливів матеріали.

Інтер'єр розроблено в світлих тонах, що, по-перше, символізує стерильність, а, по-друге, сприяє комфортній роботі працівників лабораторії. Виставкова ж зона, розроблена не в таких жорстких рамках, що дає можливість для поєднання різних кольорів, матеріалів, меблювання.

2.6.2. Функціонально-планувальне та об'ємно-просторове рішення художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторії та виставкової зони

Площа приміщення становить 206 м², з яких половина відведена для лабораторій та половина під виставкову зону, тобто по 103 м² на кожну. Враховуючи будівельні норми, функціональне зонування приміщення розділено на 15 окремих зон (Рис. 38):

Вхідна зона для працівників, 10 м²

Ця зона виконує функцію прийому та пропуску працівників, вона знаходиться на окремому вході для персоналу, забезпечуючи контрольований доступ. Оформлена у вигляді невеликої кімнати з місцем для зберігання верхнього одягу та взуття, забезпечує прохід першого етапу обробки перед потраплянням в стерильне приміщення.

Коридор, 8 м²

Ця зона є зв'язком між стерильною та нестерильною частиною лабораторії. Освітлений коридор з великим вікном дозволяє зручно пересуватись персоналу.

Жіноча роздягальня, 7 м²

Забезпечує зберігання особистих речей та переодягання, оснащена спеціальними лабораторними шафами, невеликим диванчиком.

Чоловіча роздягальня, 7 м²

Забезпечує зберігання особистих речей та переодягання, оснащена спеціальними лабораторними шафами, невеликим диванчиком.

Кімната для персоналу (кухня), 11 м²

В цій зоні працівники можуть приготувати їжу, а також поснідати, пообідати. Вона розташована поруч з роздягальнями та зоною відпочинку, облаштована кухнею та кухонними приладами, барним столом та місцями для сидіння.

Зона відпочинку персоналу, 24 м²

Ця зона забезпечує відпочинок та релаксацію персоналу, розташована поруч з кімнатою для персоналу. Вона оснащена м'якими меблями, столиком. Також в цій зоні розташовано картину (художню роботу).

Лабораторія, 30 м²

Зона, що відповідає безпосередньо за роботу працівників, де вони проводять наукові дослідження, експерименти, створюють аромати. Зона відокремлена від громадських зон для зниження ризику забруднення та збереження конфіденційності та стерильності. Лабораторія обладнана сучасними приладами, робочими місцями, шафами для збереження матеріалів, лабораторного посуду тощо.

Технічне приміщення, 2 м²

Ця зона розроблена для зберігання та технічного обладнання, речі, які нечасто використовуються або займають багато місця. Це приміщення є компактним та є необхідним для існування лабораторії.

Вхідна зона, 24 м²

Ця зона розташована від головного входу до будівлі, розрахована на прийом відвідувачів, вона простора та з місцями для відвідувачів.

Ресепшн, 12 м²

Зона, що відповідає за інформаційну та адміністративну підтримку відвідувачів, є частиною вхідної зони.

Туалет для людей з особ. потр., 4 м²

Забезпечення санітарних умов, розташована у вхідній зоні.

Жіночий туалет (2 шт.) по 2 м²

Забезпечення санітарних умов, розташована у вхідній зоні.

Чоловічий туалет (2 шт.) по 2 м²

Забезпечення санітарних умов, розташована у вхідній зоні.

Виставкова зона, 47 м²

Зона з виставочними матеріалами для презентацій тощо. Велика відкрита площа, з плануванням, яке дозволяє змінювати розташування експозицій.

Інтерактивна зона, 16 м²

Розроблена для проведення інтерактивних демонстрацій, майстер класів, знаходиться у виставковій зоні.

Зважаючи на всі аспекти художньо-декоративного оздоблення інтер'єру, від розміщення меблів та декоративних елементів до вибору кольорової гами та освітлення, вихідне приміщення розроблялось з урахуванням зонування простору, використання текстур та кольору, освітлення, меблювання.

Використання кольорів, які доповнюють один одного та створюють візуально приємну атмосферу та використання різноманітних текстур додають інтер'єру інтересу та роблять його привабливим.

Природне освітлення разом зі штучним у художньо-декоративному оздобленні інтер'єру створюють цікаві поєднання загального, місцевого та акцентного освітлення, що дає ефект багат шаровості. Також освітлення можна налаштовувати під особливі потреби.

Меблі обрано або розроблено так, щоб вони відповідали стилю приміщення, а також забезпечували комфорт, функціональність та безпеку.

2.6.3. Стилiстика, меблі, декор, матеріали та освітлення інтер'єру

Лабораторія виконана в стилі сучасного мінімалізму. Лабораторні приміщення – чисті, стерильні, світлі, того було обрано саме такий варіант художньо-декоративного оздоблення. Відсутні зайві декоративні елементи, що, по-перше, надає приміщенню організованого вигляду, а, по-друге, дозволяє легко та швидко прибирати лабораторію. Що стосується зони відпочинку і кухню, ці приміщення вже виконані в більш кольоровому варіанті, з використанням декоративних елементів.

Умеблювання в робочій зоні лабораторії виконано прямокутними лабораторними столами на підсиленому каркасі. Поверхня столів з HPL-пластику, це дозволить уникнути швидкого зношування поверхні під час лабораторних робіт. Поверхні столів білого кольору, каркас – антрацит. За рахунок такого поєднання кольорів, в художньо-декоративне оздоблення інтер'єру додається контраст, а також вдало поєднується з кольором стільців та віконних рам, роблячи простір довершеним. Над столами – лабораторні надбудови в стилістиці столів, такі надбудови покращують умови роботи, додаючи додаткове місце для зберігання, а також такі надбудови оснащені вимикачами та розетками, даючи можливість підключення обладнання. Також маємо лабораторні шафи, що зроблені з хімічно-стійких матеріалів. Завдяки використанню спеціальних матеріалів, в шафах можна зберігати як і документи, так і хімічні реактиви, матеріали тощо.

Що стосується оздобленню стін, підлоги, основна вимога в лабораторних приміщеннях – чистота та зручність, того при оздобленні використано плитку та фарбу, що легко миються. Загалом, основний акцент зроблений на функціональність та чистоту.

Важливий пункт при створенні художньо-декоративного оздоблення інтер'єру лабораторії – освітлення. Приміщення має бути світлим, штучне освітленням яскравим, але так, щоб воно не виникало дискомфорту працівників.

Щодо штучного освітлення, приміщення оснащено вбудованими прямокутними світильниками по площі всій стелі, це створює комфортні умови для робочої атмосфери. Також над столами є додаткове освітлення у вигляді LED-стрічок, що створює робочу зону для кожного робітника зручною. (Рис 39).

Також, лабораторне приміщення розташоване у зоні будівлі, де є велике панорамне вікно. Це є додатковим джерелом світла, що також надає інтер'єру відчуття більшого простору.

Що стосується виставкового простору, він також виконаний у стилі сучасного мінімалізму, але з більшою грою кольорів, матеріалів та декорування. Основою цього художньо-декоративного оздоблення інтер'єру є простота, функціональність, а також використання натуральних матеріалів. Оздоблення інтер'єру створювалось затишним та теплим, задля створення приємною атмосфери відвідувачів. На відміну від лабораторії, в цьому оздобленні частіше використовуються м'які меблі, декоративне оздоблення стін, матеріальність.

При описі умеблювання, можна розділити його на дві частини, сама виставкова зона та вхідна. В принципі, вони виконані в одній стилістиці. У вхідній зоні розташовано ресепшн (барну стійку та полички) разом зі столами та стільцями, а також невелику зону очікування з диваном та столиком. Меблі виконані з натуральних матеріалів, а також використовуються акцентні кольори. Саме по собі умеблювання поєднується між собою спільними матеріалами та/або кольорами.

У зоні виставки також використовуються натуральні матеріали та фарби. Основні елементи, це виставкові стенди та робоча зона (стіл) для інтерактивних задач. Стенди є функціональним завдяки їхній мобільності. За потреби ці конструкції можна рухати, пересувати та об'єднувати, створюючи нові та унікальні

композиції. Інтерактивна зона розроблена з великою кількістю шаф та місць для зберігання, що забезпечує легку роботу працівнику за інтерактивною зоною.

У двох приміщеннях використовуються декоративні елементи, такі як дерев'яні панелі та декоративні стіни.

Що стосується освітлення, як і в лабораторії, присутні великі панорамні вікна, що забезпечують приміщення природнім освітленням. Це сприяє приємній атмосфері та візуально збільшує простір.

Штучне освітлення в кімнатах зроблено за рахунок точкових настінних світильників, а також завдяки підвісним світильникам в деяких зонах. Наприклад, над ресепшеном, столиками, диванами. Окремі панельні світильники розташовані над виставковими банерами. Використання підвісних світильників створюють цікаві світові композиції. Трекові світильники над інформаційною панеллю та інтерактивною зоною дозволяють створити якісну робочу зону.

Лабораторія вирізняється строгістю та функціональністю. Мінімалістичний підхід до меблів і декору забезпечує зосередженість на роботі, створюючи чітку і організовану робочу зону. Робочі столи з металевими каркасами, ергономічні крісла та зручні шафи для зберігання відображають прагнення до максимальної ефективності. Освітлення відіграє ключову роль у забезпеченні комфортної роботи, із яскравим загальним освітленням і додатковими світильниками для робочих місць.

Виставкова зона, у свою чергу, створює атмосферу затишку і гостинності. Сучасний мінімалізм із елементами скандинавського стилю проявляється у використанні натуральних матеріалів, таких як дерево і мармур, що додають теплоту і елегантність простору. Барна стійка, виконана з дерев'яною стільницею та темно-синьою базою, створює враження стриманого стилю і одночасно служить центральним елементом приміщення. Освітлення, представлене підвісними світильниками з білими сферичними плафонами, забезпечує м'яке і приємне світло, що підкреслює комфорт і естетичну привабливість зони.

Отже, обидва приміщення гармонійно поєднують функціональність і естетику, створюючи середовище, де комфорт і продуктивність взаємодіють у найкращий спосіб.

Висновок

В другому розділі я починала з історичного розвитку, від середини 17 століття лабораторії еволюціонували від простих приміщень до спеціалізованих установ з високими стандартами безпеки та ергономіки, промислова революція стимулювала розвиток спеціалізованих лабораторій для нових матеріалів та технологій. Сучасні лабораторії враховують ергономіку, екологічність, а також використовують передові технології для підвищення продуктивності.

Лабораторії бувають хімічні, біологічні, фізичні, інженерні, клінічні, інформаційні, комп'ютерні та експериментальні, де кожна має свої вимоги до обладнання та умов роботи.

Виставкові центри, зони, павільйони, парки, конгрес-центри та спеціалізовані виставкові площі призначені для проведення різноманітних подій, а історичний розвиток таких зон почався з середньовічних ярмарків та прогресував до сучасних масштабних виставок та конференцій. Лабораторії та виставкові зони мають відповідати різним будівельним, санітарним та пожежним умовам, з урахуванням ергономіки та функціональності приміщень.

Використання нейтральних та природних кольорів у лабораторіях сприяє зниженню стресу та підвищенню концентрації, а яскраві кольори, інтерактивні інсталяції та динамічне освітлення у виставкових зонах залучають відвідувачів і створюють привабливу атмосферу. Використання сучасних матеріалів, інтеграція технологій, створення ергономічних умов та дотримання високих стандартів безпеки є ключовими аспектами у проектуванні інтер'єрів та лабораторій.

Головна ідея – це створити інтегрований простір, де лабораторії та виставкові зони зможуть ефективно взаємодіяти, підвищуючи інтерес до науки та технологій.

РОЗДІЛ 3. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи

3.1. Історія та засади створення художньої роботи

Опис моєї картини я хочу почати з відступу в історію парфумерії, бо моя робота напряду пов'язана з ароматами, парфумами, запахами. Щоб зобразити передачу емоційного та сенсорного досвіду, варто приділити увагу історії.

Загалом, слово «парфумерія» з'явилося відносно нещодавно, його можна зустріти не раніше 30-х років 16 століття. Саме поняття «парфумерія» означає в буквальному сенсі ароматизацію повітря. Першими запашними речовинами, які привозились з островів Суматра, Цейлон і з Малайського півострова були сандал, кориця, герань, камфора, цибет, ладанник.

Сирія, Єгипет, Індія, Вавілон та інші країни були виробниками таких запашних продуктів як: амбра, мускус, шафран, мірра, рожева вода, алое та інші. Пізніше парфуми дібрались і Європи. Причому раніше запашні речовини частіше використовувались для релігійних цілей, то на сьогоднішній день парфуми стали ледь не предметом першої необхідності для сучасних жінок.

Пахоці також широко використовувались у Стародавній Греції, де йшли в справу бальзами, спеції, смоли, там же почали використовувати ефірні масла, які отримували з квітів.

Пізніше араби внесли вирішальний внесок у формування сучасної парфумерії, а саме вони почали використовувати зміювик та колбу. Завдяки цьому був заново відкритий метод отримання спирту, без якого неможливо уявити сучасну парфумерію.

Основними компонентами для створення парфумів є ефірні олії, синтетичні ароматизатори, розчинники та фіксатори.

Що стосується інгредієнтів, з яких виробляють парфуми, то їх можна поділити на: натуральні компоненти (ефірні олії, тваринні інгредієнти), синтетичні

інгредієнти (ароматичні хімічні сполуки, синтетичні мускуси) та додаткові компоненти.

Ефірні олії отримують шляхом дистиляції або холодного пересування рослинної сировини. Вони є джерелом аромату для натуральних парфумів. Це можуть бути: квіти (тройнда, ірис, лаванда), фрукти (лимон, апельсин, бергамот, яблуко), листя та стебла (м'ята, пачулі, розмарин), дерево та кора (сандалове дерево, кедр, кориця), корені (ветивер, імбир, гальбанум), смоли (ладан, мирра, бензоїн).

Тваринні інгредієнти в сучасній парфумерії використовують рідше через етичні міркування, проте раніше вони були популярними, до них відносять мускус (залози оленя-мосха), цивет (виділення залоз африканської цивети), кашалот (амбра, продукт травлення кашалота), бджолиний віск (використовується для створення бальзамів і мазей).

Як зазначалось вище, до синтетичних відносять ароматичні хімічні сполуки, які синтезовані у лабораторіях, ці сполуки або імітують природні аромати, або створюють нові. В якості прикладу можна вказати ванілін (синтетичний аналог ванілі), ліналоол (відомий своїми квітковим ароматом, зустрічається в багатьох ефірних оліях), кумарин (має запах свіжоскошеної трави, використовується в багатьох ароматах).

Синтетичні мускуси імітують аромат натурального мускусу, але без використання тваринних продуктів.

Розчинники найчастіше використовуються етиловий спирт, але також можуть бути застосовані пропіленгліколь, диетиленгліколь та інші речовини для розчинення ароматних сполук. Вода застосовується для розведення спиртових розчинів, а фіксатори для стабілізування ароматів та продовження його тривалості, це можуть бути як натуральні (смоли, бальзами) так і синтетичні компоненти.

Наприкінці зазначу щодо категорії ароматів, вони поділяються на три категорії, це верхні ноти, середні ноти та базові ноти.

1. Верхні ноти: Відчуваються одразу після нанесення парфумів, випаровуються протягом 5-30 хвилин. Це легкі, свіжі аромати, як-от цитрусові, зелені та трав'яні ноти.

2. Середні ноти: Починають відчуватися після випаровування верхніх нот, зазвичай через 30 хвилин після нанесення. Це серце аромату, часто складається з квіткових або пряних нот, які тривають 2-4 години.

3. Базові ноти: З'являються після повного випаровування верхніх та середніх нот і можуть триматися до 24 годин. Базові ноти зазвичай є важкими, насиченими ароматами, такими як деревні, мускусні або ванільні ноти.

Отже, історія створення парфумів, а також методика створення допоможуть мені поглибитись у створення роботи за обраною темою.

Натхненням на створення цієї роботи була зацікавленість у спостереженні за тим як аромати можуть впливати на людські емоції. Робота виникла з бажанням передати емоційний досвід, викликаний ароматами, через художні засоби.

Після поглиблення в різнобарв'я існуючих ароматів та того, як вони виготовляються, з'явилась ідея зображати компоненти майбутніх парфумів (квіти, фрукти, листя тощо), які загортаються навколо танцюючої фігури та перетворюються на аромат.

3.2. Концепція художньої роботи

Як зазначалось вище, картина «Ароматна ейфорія» представляє собою зображення жінки, яка танцює у стані ейфорії від ароматів. Основна ідея роботи полягає в тому, щоб передати емоційний стан та сенсорний досвід через поєднання кольору, прозорості та руху. Назва роботи відображає інтеграцію фізичних ароматів та емоційного піднесення, які вони викликають.

Ця художня робота зображує балерину в легкому, ефірному стилі. Балерина зображена в русі, з піднятими руками та витончено вигнутим тілом, що створює відчуття плавності та легкості. Її костюм блідо-блакитного кольору гармонійно

поєднується з фоном, який складається з ніжних пастельних відтінків рожевого, блакитного та жовтого. Балерина оточена квітами, що додає романтичності та мрійливості сцені.

Фон картини розмитий, що підкреслює рух та додає відчуття невагомості. Квіти та плавні лінії, які тягнуться за балериною, створюють враження, ніби вона танцює у квітковому вихорі.

Роботу виконано в стилі постімпресіонізму з елементами романтизму. Імпресіонізм виражається в використанні світлих, ніжних кольорів та зосередженні на передачі світла і руху. Романтизм проявляється в мрійливій атмосфері та витонченості зображення.

Я вважаю що назва добре передає сутність роботи, підкреслюючи факт того, що аромати можуть бути спонукаючим фактором до емоційного піднесення. Ця назва поглиблює зв'язок між фізичним відчуттям та емоційною реакцією, що викликана ароматами та виражена через образ жінки, яка танцює у стані ейфорії.

Створення картини почалось з ескізів та пошуку композиції. На початкових етапах проводились експерименти з кольоровою гамою та прозорістю, щоб досягти бажаного ефекту. Ескізи, пошукові варіанти, кольорові проби будуть представлені в наступних розділах.

3.3. Засоби, прийоми, композиційне рішення художньої роботи в матеріалі

Розташування образу на полотні може впливати на сприйняття та інтерпретацію роботи. Композиція картини побудована таким чином, що жінка розташована в центрі та оточена різними квітами, фруктами тощо та елементами ароматів. Знизу я зображала ці елементи чітко, а чим вище вони підіймаються, тим менш помітними вона стають. Прозорість жінки, що майже зливається з фоном, додає відчуття легкості та ефемерності, що підкреслює її злиття з ароматами.

При виконанні роботи, я звертала увагу на такі прийоми в живописі:

1. Використання кольору;
2. Прозорість та світлотінь;
3. Динамічність;
4. Контрастність;
5. Використання мастихіну заради досягнення бажаної текстури.

Отже, використання таких засобів та прийомів олійного живопису стали в нагоді при виконанні роботи та допомогли досягти бажаного ефекту.

3.4. Хід роботи виконання художньої роботи

Маючи основний задум роботи, виконання я розпочала з пошуку композиції на невеликих форматах.

Основою для створення начерків та ескізів стали референси різних балерин та танцівниць. Під час виконання ескізів я зрозуміла що для мого композиційного рішення важливий рух та динаміка в роботі, після чого було знайдено ідеальне положення фігури для подальшої роботи, а також перенесення композиції на картон.

Після перенесення жіночої фігури на картон, було помічено незначні недоліки в композиції, а саме замало місця зверху і знизу фігури. Варіант розташування фігури на картоні виконувався на розмірі 60x80. Враховуючи недолік з нестачею місця, я прийняла рішення не зменшувати фігуру, а обрати на фінальний варіант холст розміром 60x90. В такому варіанті композиція стає більш витягнутою, що підкреслює рух і динаміку фігури, а також виправляє вище зазначений недолік.

Після перенесення роботи на формат, я почала пошуки кольору. Враховуючи тематику роботи та бажання передати легкість, прозорість та піднесення фігури, було прийнято рішення виконувати роботу в світлих тонах, а також в кольорах, що невластиві звичайному виконанню фігури в кольорі.

Підмальовок виконувався лесировочним шаром, для його виконання мені треба було заповнити тло повністю, разом з фігурою. В підмальовку я використовувала відтінки голубих, синіх, фіолетових, рожевих та жовтих кольорів з використанням великої кількості білила. Тому сам фон має переважно пастельні тони, включаючи ніжний рожевий, блідо-жовтий, світло-блакитний, світло-фіолетовий та м'який зелений (який з'являється в роботі за рахунок змішування кольорів). Така палітра фону створює відчуття легкості та ефемерності.

Щодо балерини, переді мною стояла задачі виконати її майже непомітною, але все одно читабельною на фоні. Для її створення я використовувала кольори з фону, вона переважно зроблена в блідих, переливчастих відтінках.

Також на етапі підмальовку я попрацювала зі світлом та контрастами. Світло на фігури падає з правого верхнього кута, що підкреслено світлими мазками на голові, руках, виступаючій частині стегна, грудях. Ефекту такого освітлення я досягла за рахунок білих та світлих пастельних кольорів, а також використовувала акценти жовтого на деяких частинах тіла. Загалом світло на картині розсіяне, м'яке, без різких контрастів. Рівномірно освітлюючи композицію, таке використання кольорів надає ефекту прозорості та легкості. Тіні я підкреслювала голубими та фіолетовими відтінками, але все одно роблячи їх м'якими, та такими, що плавно переходять в навколишні кольори.

Також працюючи з підмальовком, я використовувала пензель та техніку розмиття, аби досягти плавних переходів між кольорами і відтінками, що додає моїй роботі мрійливого, ефемерного вигляду.

Наступним етапом моєї роботи йде деталізація, тобто нанесення безпосередньо на підмальовок квітів, фруктів тощо. Починала я знизу, щоб задати рух та динаміку елементів, які далі мають підійматись угору та розчинятись у фоні. Для створення цієї квіткової композиції я використовувала мастихін, створюючи динамічні та текстурні мазки, що надають відчуття руху та енергії, а це в свою чергу додає композиції живості та експресії.

ВИСНОВКИ

В роботі було розглянуто комплексний підхід до створення художньо-декоративного оздоблення інтер'єрів лабораторій та виставкових зал з акцентом на гармонійне поєднання функціональності та привабливості простору.

Основною метою дослідження була систематизація та аналіз впливу художніх робіт та художньо-декоративного оздоблення інтер'єру на сприйняття простору. Було з'ясовано як художня робота може впливати на емоції, психологічний стан, досліджено різноманітні способи використання художніх робіт та декоративних елементів для створення унікального та індивідуального приміщення. Визначено роль художньої роботи у формуванні концепції та ідентичності простору та оцінено вплив художньої роботи на емоційний стан та сприйняття користувачів простору.

На основі проведеного аналізу історії розвитку художньо-декоративного оздоблення інтер'єру для науково-дослідних установ та виставкових зон було визначено ключові фактори, які впливають на комфорт та ефективність роботи. Важливими аспектами є правильне зонування простору, використання ергономічних меблів, освітлення та кольорова гама, що сприяє концентрації, зменшення стресу тощо.

Особлива увага була приділена ролі мистецтва в художньо-декоративному оздобленні інтер'єру лабораторій та виставкових зон. Проведений аналіз підтвердив, що художні роботи мають позитивний вплив на психологічний стан працівників та відвідувачів та створюють приємну атмосферу.

Художня робота, яка була створена, демонструє як художні елементи можуть інтегруватись в науковий та виставковий простір, додаючи йому естетичної цінності та привабливості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Матеріали і техніка олійного живопису : навч. посібник / укладач : О. Я. Музика. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. – 114 с.
2. Бергер Е., Історія розвитку техніки олійного живопису, переклад з німецької, М., 1961.
3. Історія живопису з давніх часів і до наших днів. Відділ мистецтв. ХОУНБ ім. Олесья Гончара. URL: lib.kherson.ua (дата звернення: 17.04.2024).
4. Кабаченко В. Особливості застосування технічних прийомів у сучасному олійному живописі. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 68, том 1, 2023.
5. Картини олією в стилі модерн: від витоків до наших днів. URL: KIA.Gallery (дата звернення: 19.04.2024).
6. Kunst der Farbe: subjektives Erleben und objektives Erkennen als Wege zur Kunst. Studienausgabe. Мистецтво кольору 13 видання, 2022. 96 с.
7. Українські танцівниці Едгара Дега. URL: LB.ua (дата звернення: 19.04.2024)
8. Вісник Львівської національної академії мистецтв. Вип. 23. Василь Федорук.
9. Кавендіська лабораторія. URL: wikipedia.org (дата звернення: 20.04.2024)
10. Томас Едісон: Винахідник та бізнесмен. URL: investory.news (дата звернення: 20.04.2024)
11. Дмитрієва О.О. Коротка історія мистецтв, 2005. 240 с.
12. Кутейнікова Н.О. Про міжнародні виставки XIX ст., 2010. 240 с.
13. Кравченко О.О., Харченко О.І., Остапченко Л.І. «Техніка лабораторних робіт» / Київський національний університет імені Тараса Шевченка.
14. Гайдукова Б.М., Харитонов С.В. «Техніка та технологія лабораторних робіт» / навчальний посібник. 2006. 128 с.
15. Аспекти ліцензування медичних лабораторій в Україні:
URL: law-med.com.ua (дата звернення 20.04.2024)

16. National Library of Medicine: Prudent Practices in the Laboratory: Handling and Management of Chemical Hazards: Updated Version: веб-сайт. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/books/NBK55867/>
17. ДБН В.2.2-10:2022. Видання. Заклади охорони здоров'я. Основні положення. Вид. офіц. Київ, 2022. 73с.
18. Проект «Реконструкція лабораторно-складського корпусу». Том 1. Київ, 2021. 134с.
19. ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення»
20. ДБН В.2.2-9:2018 «Громадські будинки та споруди»
21. ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»
22. ДБН В.2.2-16:2019 «Культурно – видовищні та дозволеві заклади»
23. ДБН В.2.5-28:2018 «Природне і штучне освітлення»
24. Гнатюк Л. Р. Особливості використання екодизайну в сучасному інтер'єрі ванних кімнат / Л. Р. Гнатюк, О. А. Царик // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. - 2013. - Вип. 34. - С. 241-246
25. Гайдукова Б.М., Харитонов С.В. «Техніка та технологія лабораторних робіт» / навчальний посібник. 2006. 128 с.
26. Маркович М.Й. «Основи проектування інтер'єрів» / навчальний посібник: курс лекцій, частина 2 до вивчення курсу «Основи проектування інтер'єрів», «Дизайн проектування».
27. ДБН Б.2.-12: 2019 Планування та забудова територій.
28. ДБН А.2.2-3:2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво
29. ДБН В.2.2.-10-2001. Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я.
30. ДБН В.2.2-15:2019 Житлові будинки. Основні положення.
31. ДБН В.1.1-7:2016 "Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги.
32. Лінда С. М., Данчак І. О. Пристосування житлового середовища для потреб людей з обмеженими фізичними можливостями: навч. посіб. для студ. базового напрямку «Архітектура» та архітекторів-практиків. Національний ун-т «Львівська політехніка». Львів : Видавництво Національного ун-ту «Львівська політехніка», 2002. 128 с.

33. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд: навч. посіб. /С.М. Лінда; Нац. ун-т «Львів. політехніка». 2-ге вид., випр. і допов. Львів : Вид-во «Львів. політехніки», 2013. 642 с.
34. Малік Т. В. Історія дизайну архітектурного середовища : навчальний посібник / Київськ. нац. ун-т буд-ва і архіт. Київ : [б.в.], 2003. 190 с.
35. Культурологічні проблеми дизайну як художньої діяльності 2010, Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки / Мистецькі обрії-2010. Випуск 3 (12-13). – К.: Музична Україна, 2010. – С. 351-355.
36. Сафронова О.О. Сучасні технології дизайн-діяльності : навч. посіб. Київ: КНУТД, 2019. 202 с.
37. Крвавич Дмитро Петрович, Овсійчук Володимир Антонович, Черепанова Світлана Олександрівна Українське мистецтво : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл.: У 3 ч. /Д.П. Крвавич, В.А. Овсійчук, С.О. Черепанова, Ч.2. Львів: Світ, 2004. 267 с.
38. Король В. П. Архітектурне проектування житла : навч. посіб. Київ : ФЕНІКС, 2006. 208 с.

ДОДАТКИ

Рис. 2. Джотто ді Бондоне, Оплакування Христа [Alamy]

Рис. 1. Куева-де-лас-Манос, Періто-Морено (місто), Аргентина. Мистецтво в печері датується між 7300 р. до н.е. і 700 р. н.е. [vsviti.com.ua]

Рис. 3. Рембрандт ван Рейн, Нічна варта [WikiArt.org]

Рис. 4. Франсуа Буше, Бог природи Пан залицяється до німфи Сірінги. [juvopys.com]

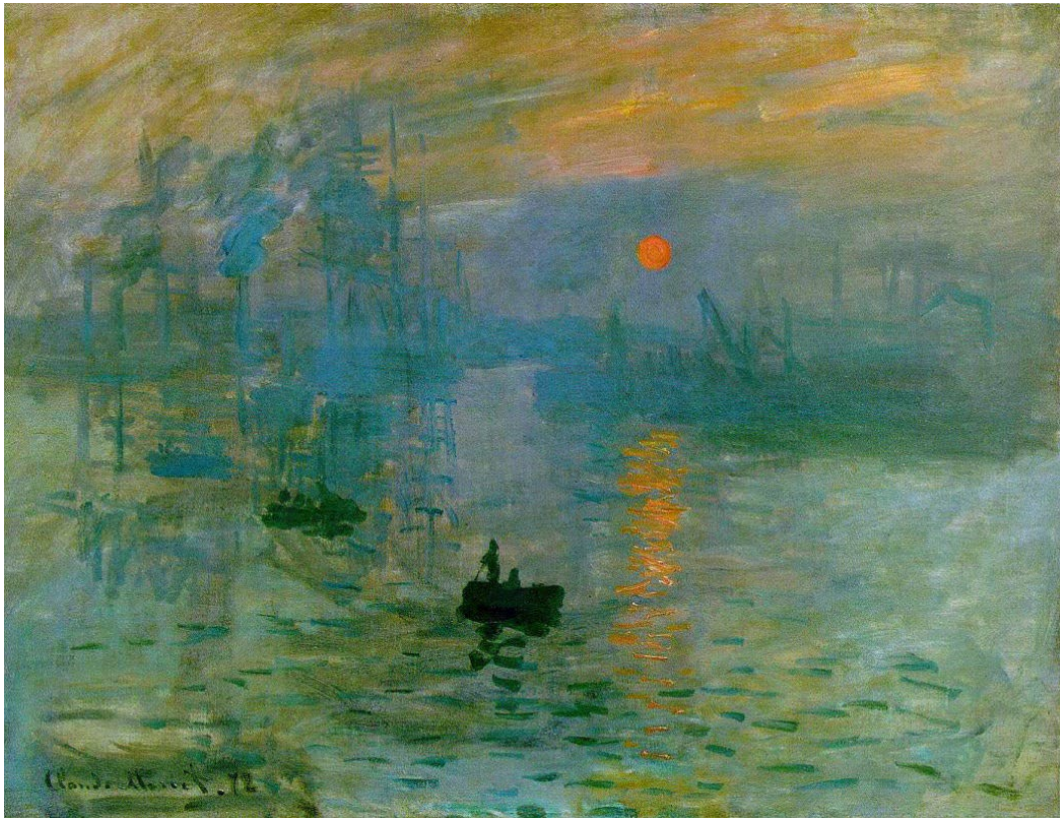

Рис. 5. Клод Моне, Враження. Схід сонця. [arttout.com]

Рис. 6. Вінсент Ван Гог, Два черевики [art-room.com.ua]

Рис. 8. Сергій Шаповалов, Ромашки [suspirne.media]

Рис. 8. Анатолій Янев, Чатир-Даг [elisavetart.com]

Рис. 9. Іван Айвазовський, Крим [artmuseum.sumy.ua]

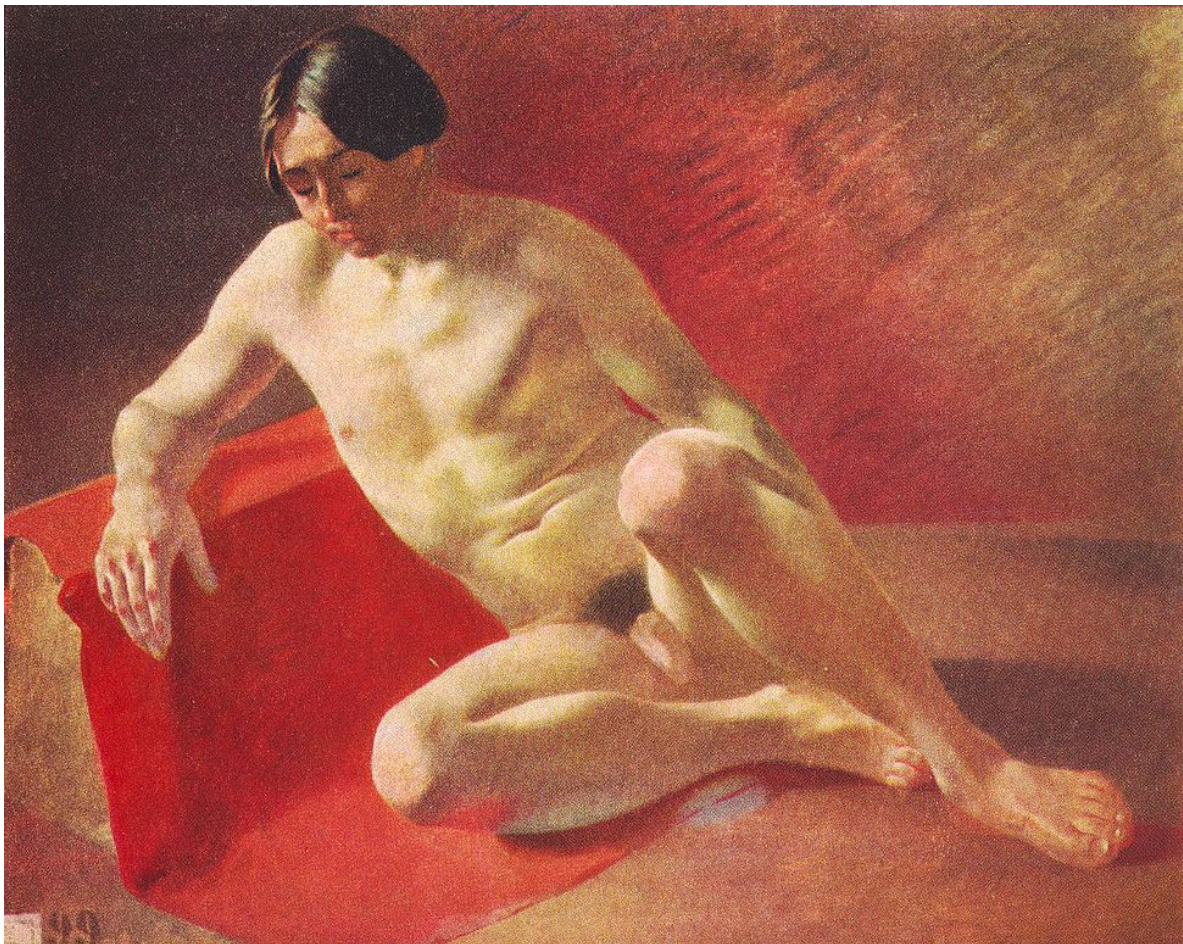

Рис. 10. Тарас Шевченко, Натурщик [litorpys.org.ua]

Рис. 11. Казимир Малевич, Спортсмени [uain.press]

Рис. 12. Іван Марчук, Пробудження [esthetegazeta.com]

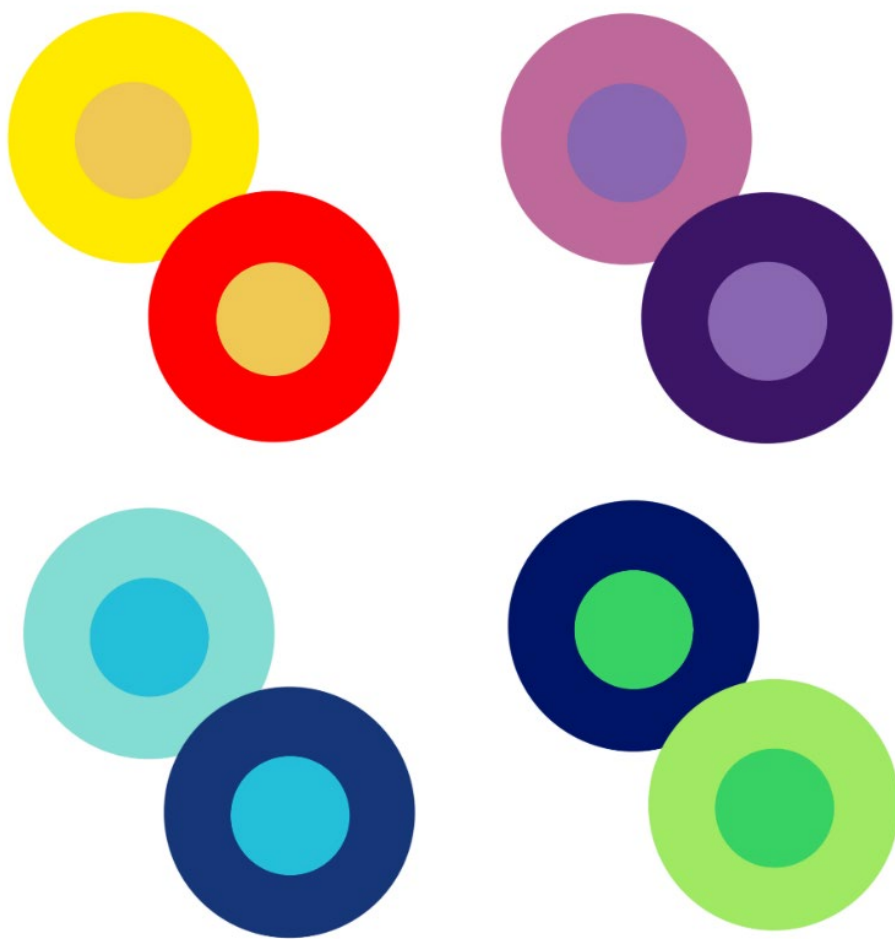

Рис. 13. Колірний контекст (власний приклад)

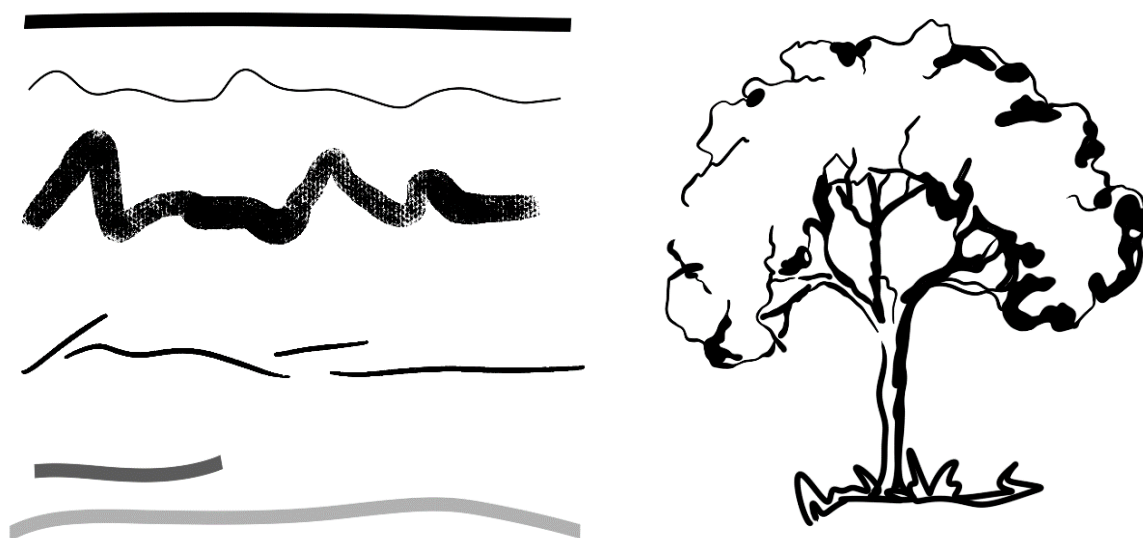

Рис. 14. Лінія в композиції (власний приклад)

Рис. 15. Українські танцівниці, Едгар Дега [LB.ua]

Рис. 16. Танцівниця з букетом квітів, верхній ракурс. [wikipedia.org]

Рис. 17. Едгар Дега, Танцювальний зал [UkrainArt]

Рис. 18. Едгар Дега, Балетна репетиція [juvorups.com]

Рис. 19. Eugène Carrère, The Contemplator [clevelandart.org]

Рис. 20. Eugène Carrère, Rodin Sculptant [jyvopys.com]

Рис. 21. Ежен Кар'єр, Поцілунок матері [wikiart.org]

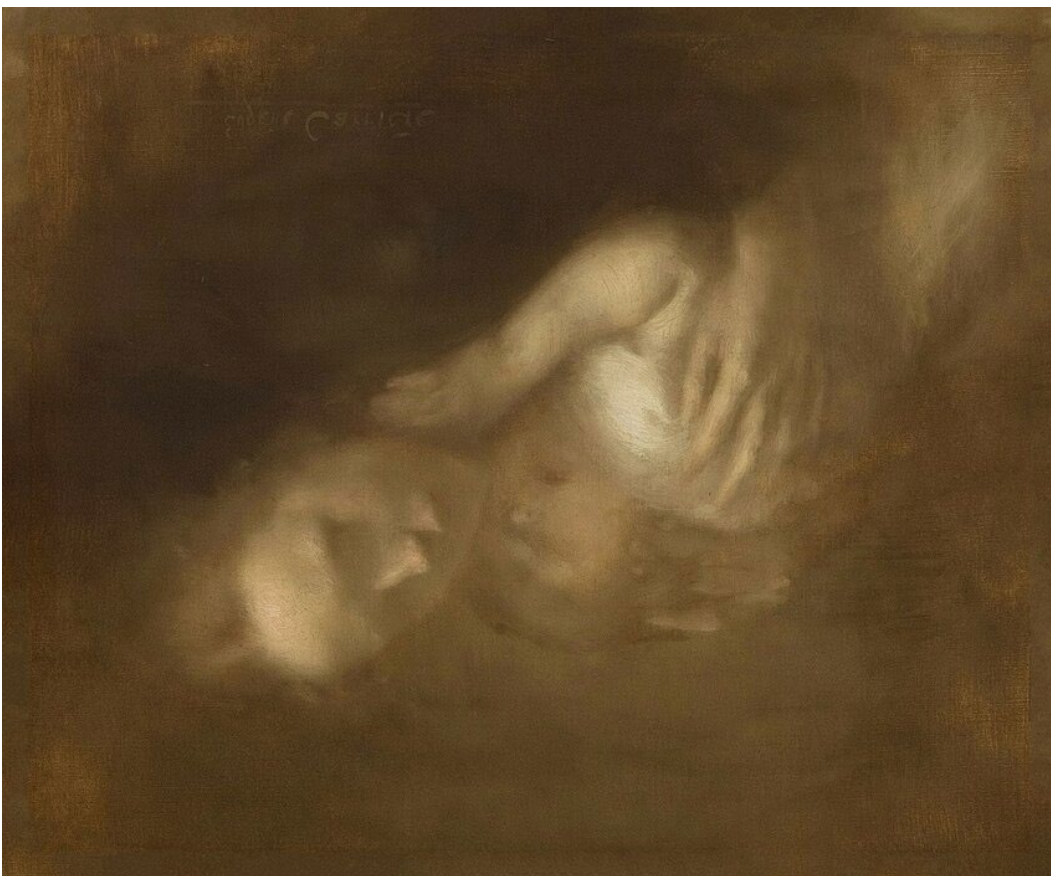

Рис. 22. Eugène Carrère, Mother and Child sleep [wikiart.org]

Рис. 23. Одліон Редон, Офелія серед квітів [arhive.com]

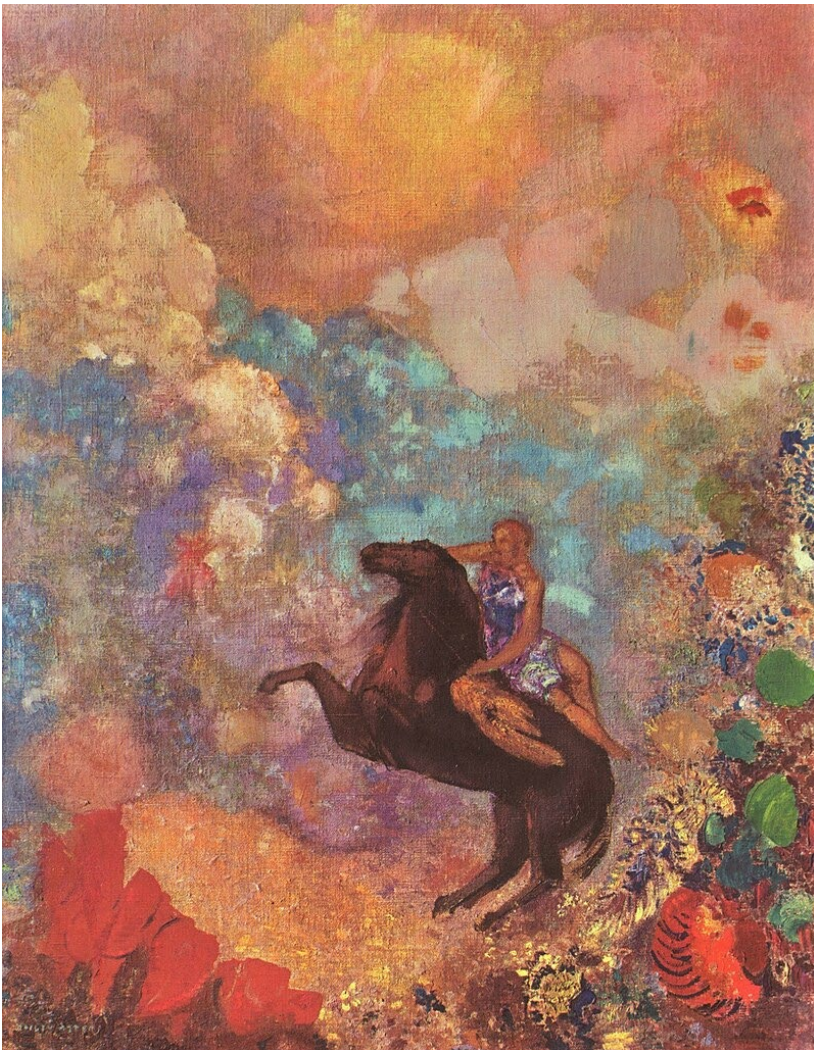

Рис. 24. Одліон Редон, Муза на пегасі [WikiArt.org]

Рис. 25. Володимир Колесников, Балетне [29]

Рис. 26. Володимир Колесников, Балетне [29]

Рис. 27. Володимир Колесников, Балетне [konshu.org]

Рис. 28. Broad Institute of MIT and Harvard [elkus-manfredi.com]

Рис. 29. Broad Institute of MIT and Harvard [wikipedia.org]

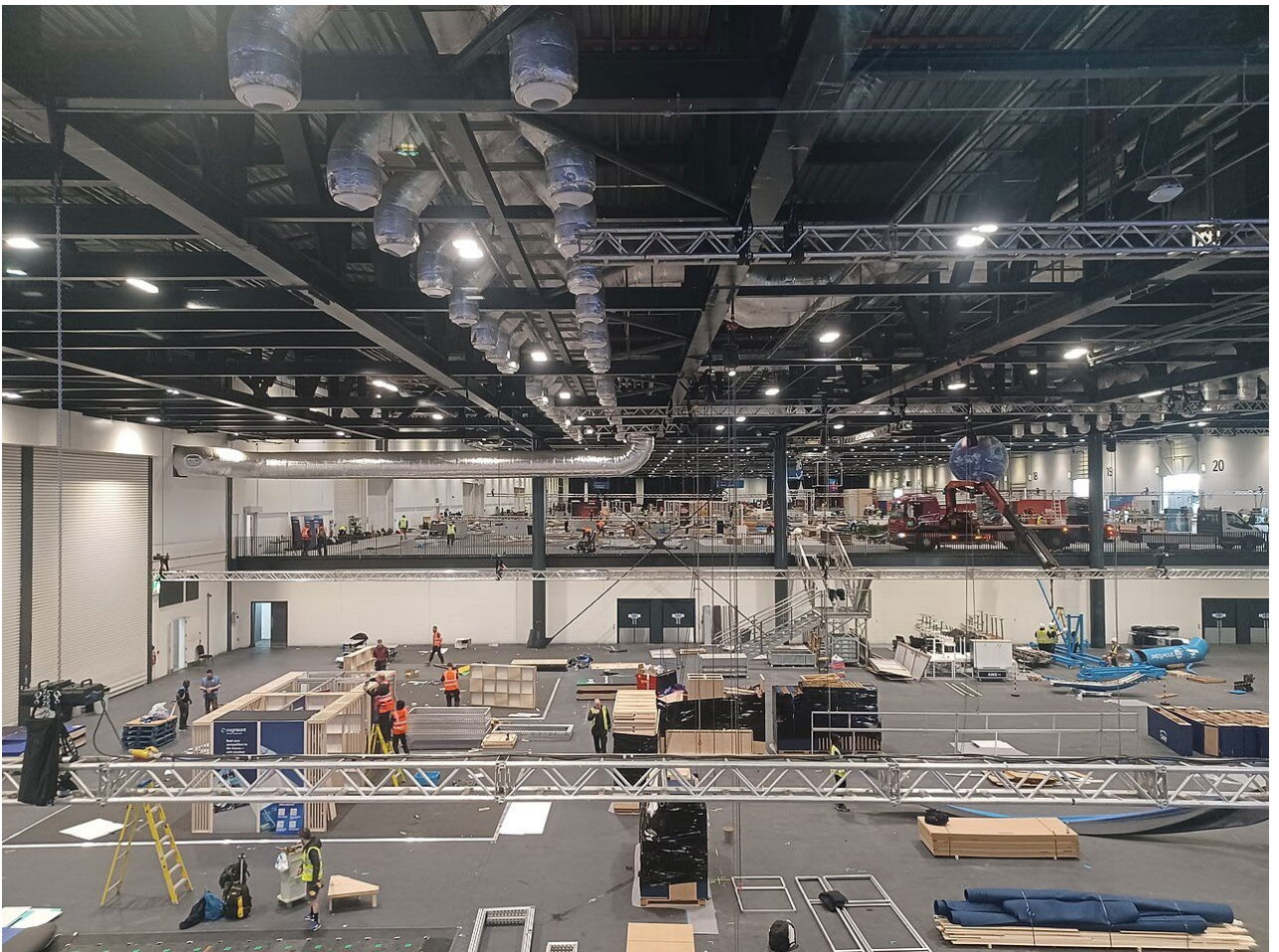

Рис. 30. ExCeL London (ExCeL Exhibition Centre) [wikipedia.org]

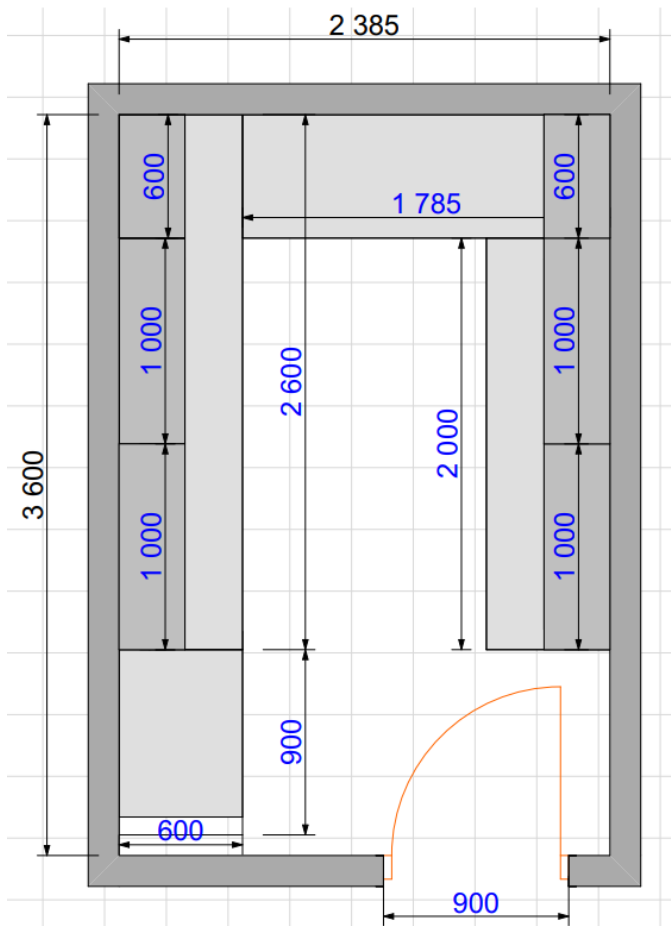

Рис. 31. «Keentergo».[uoslab.com]

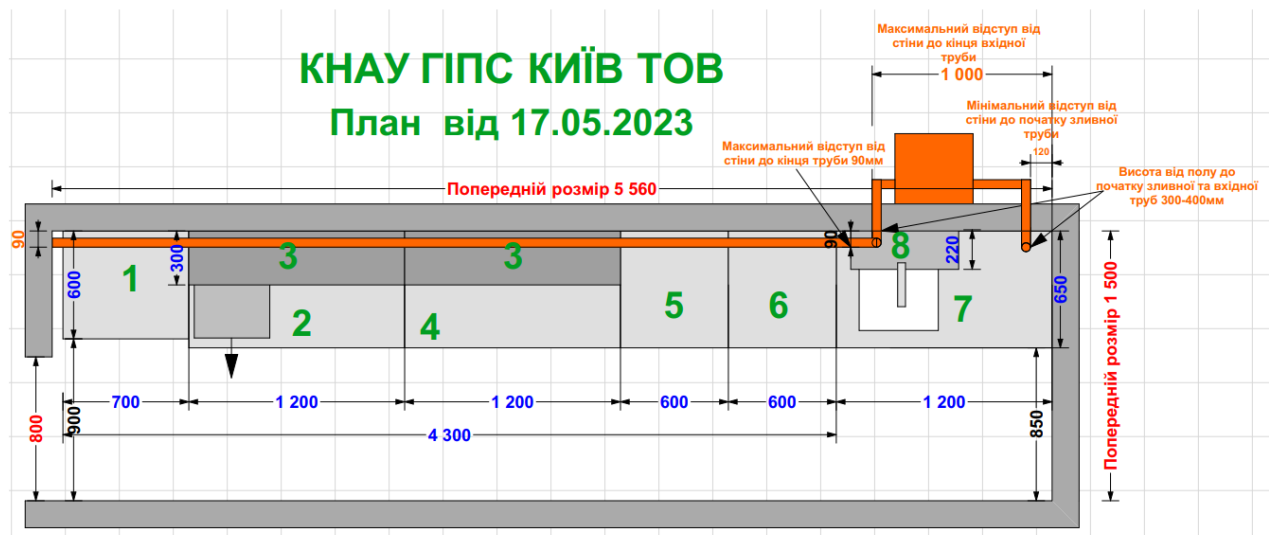

Рис. 32 КНАУ ГПС КИЇВ ТОВ [uoslab.com]

Рис. 33 КНАУ ГПС КИЇВ ТОВ [uoslab.com]

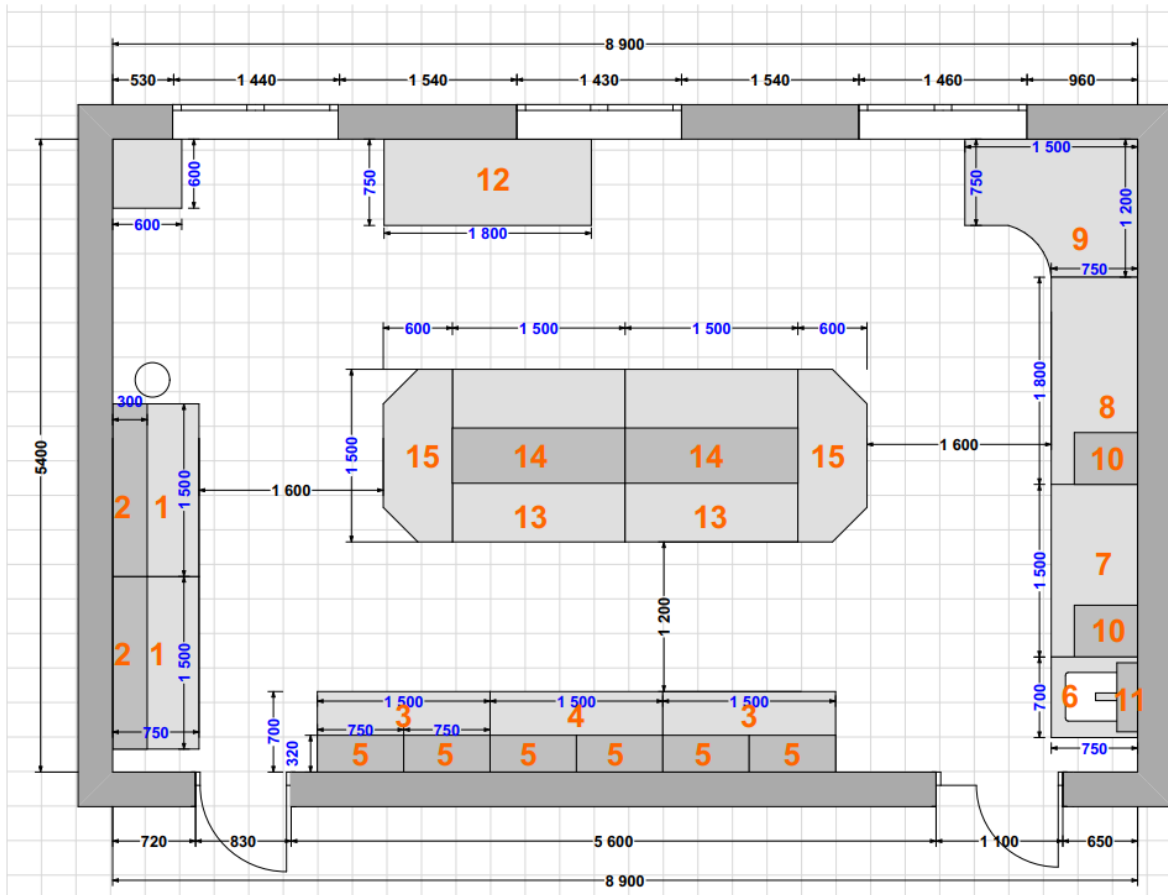

Рис. 34 «КИЇВ-АТЛАНТИК» [uoslab.com]

Рис. 35 «КІЇВ-АТЛАНТИК» [uoslab.com]

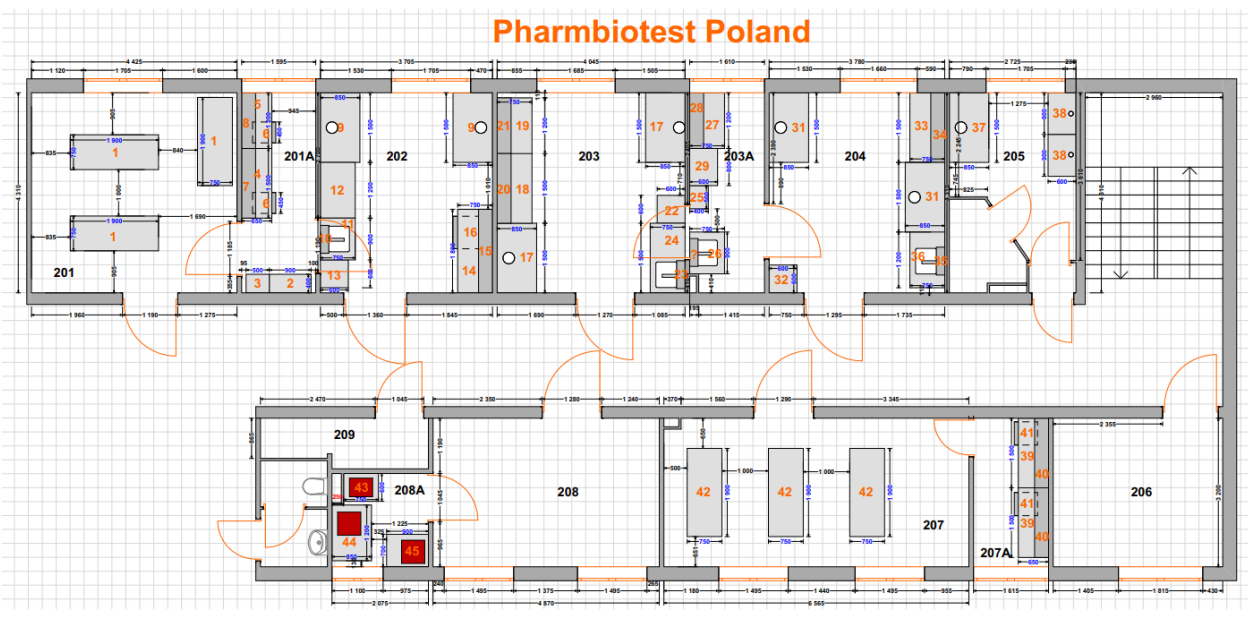

Рис. 36 «ФАРМБІОТЕСТ» [uoslab.com]

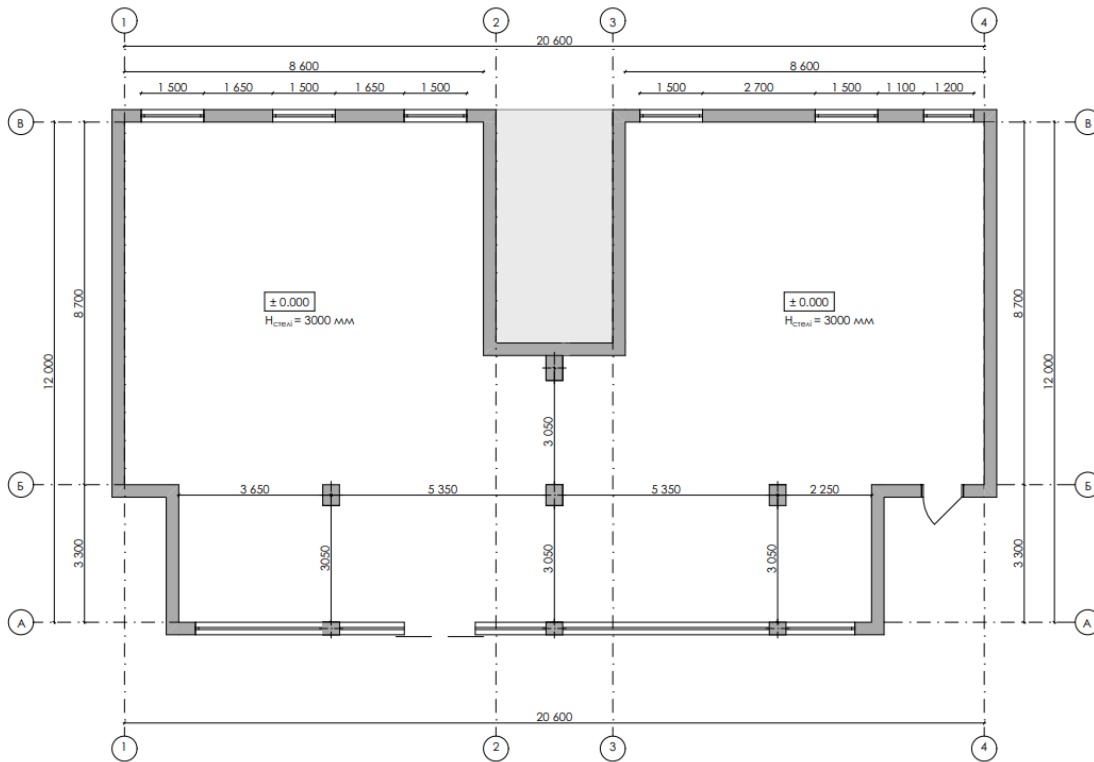

Рис. 37. Вихідне планування

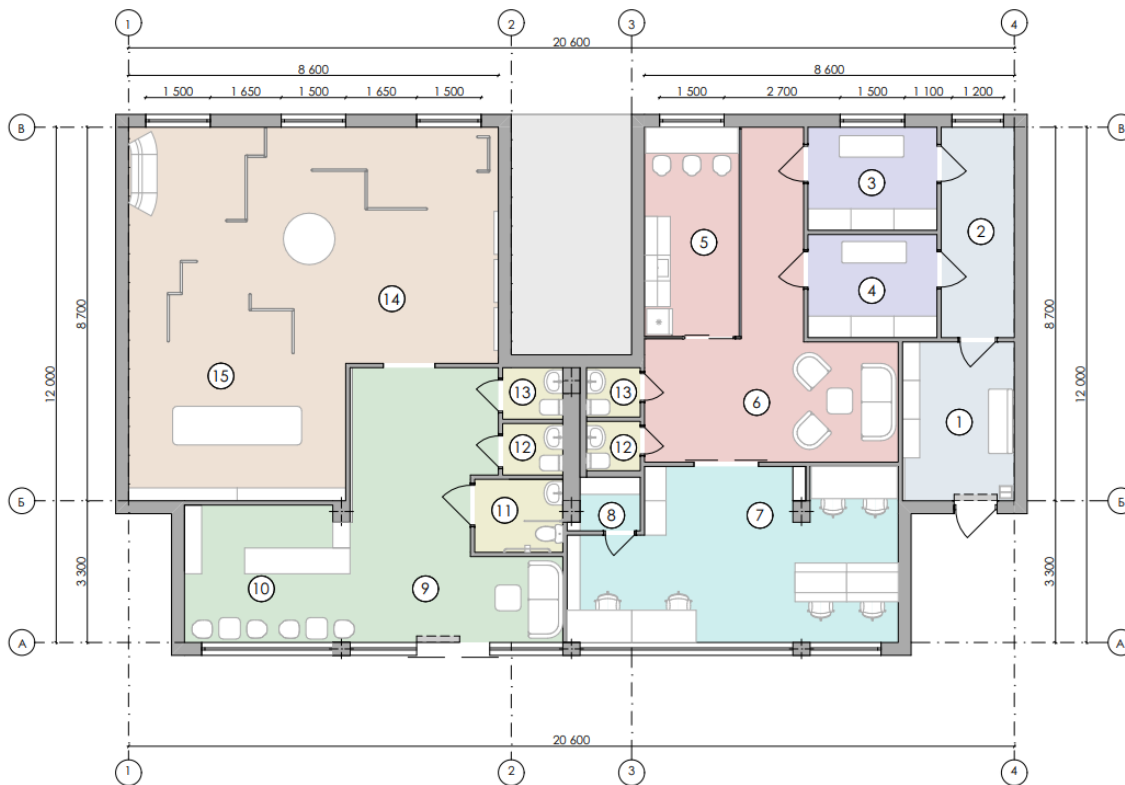

Рис. 38 Функціональне зонування приміщення

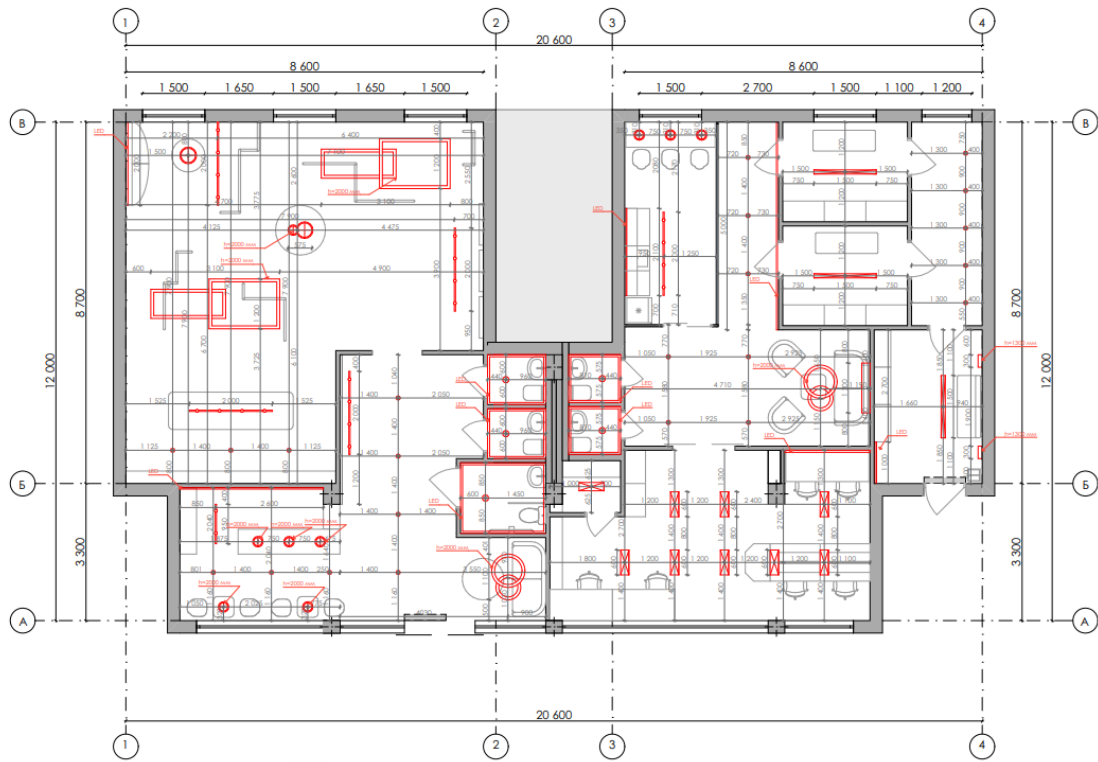

Рис. 39 План освітлення

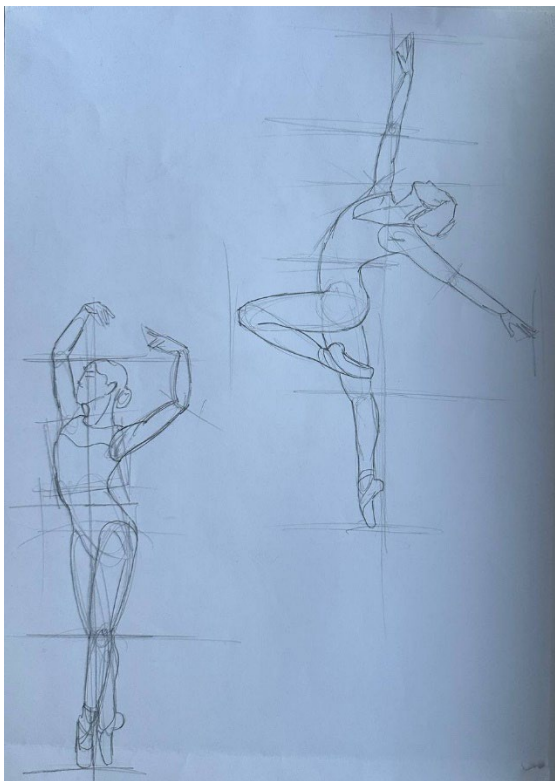

Рис. 40. Начерки 1, А3

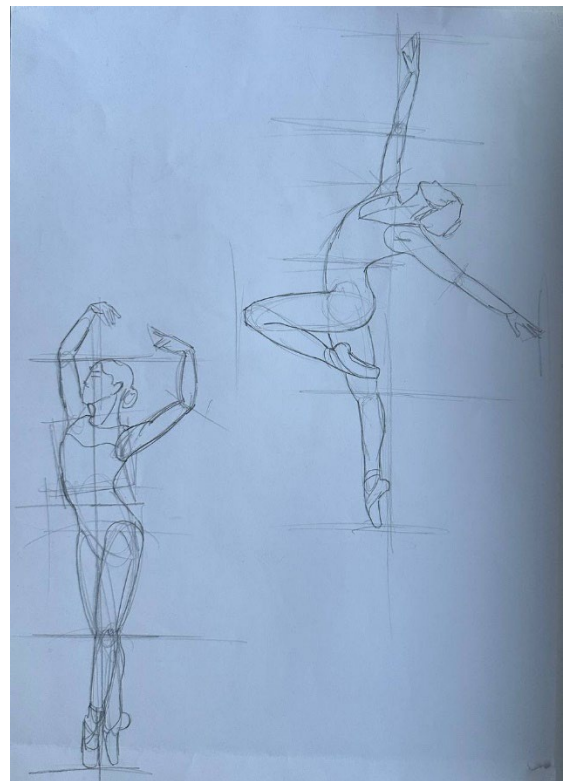

Рис. 41. Начерки 2, А3

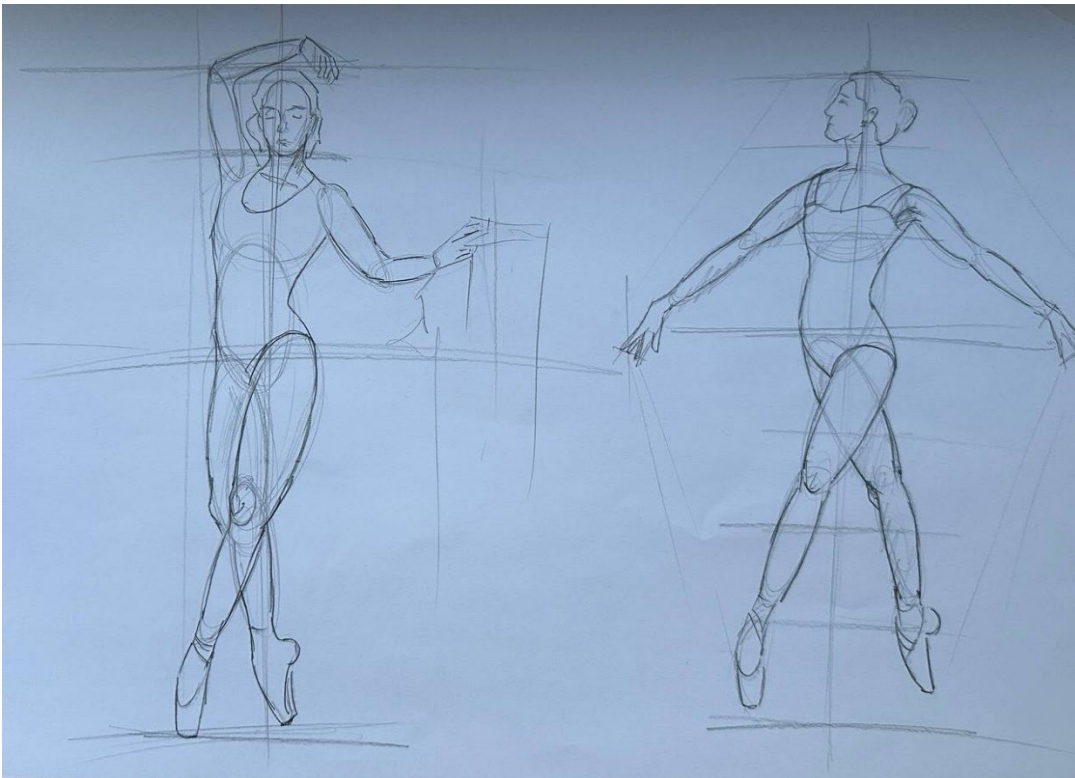

Рис. 42. Начерки 3, А3

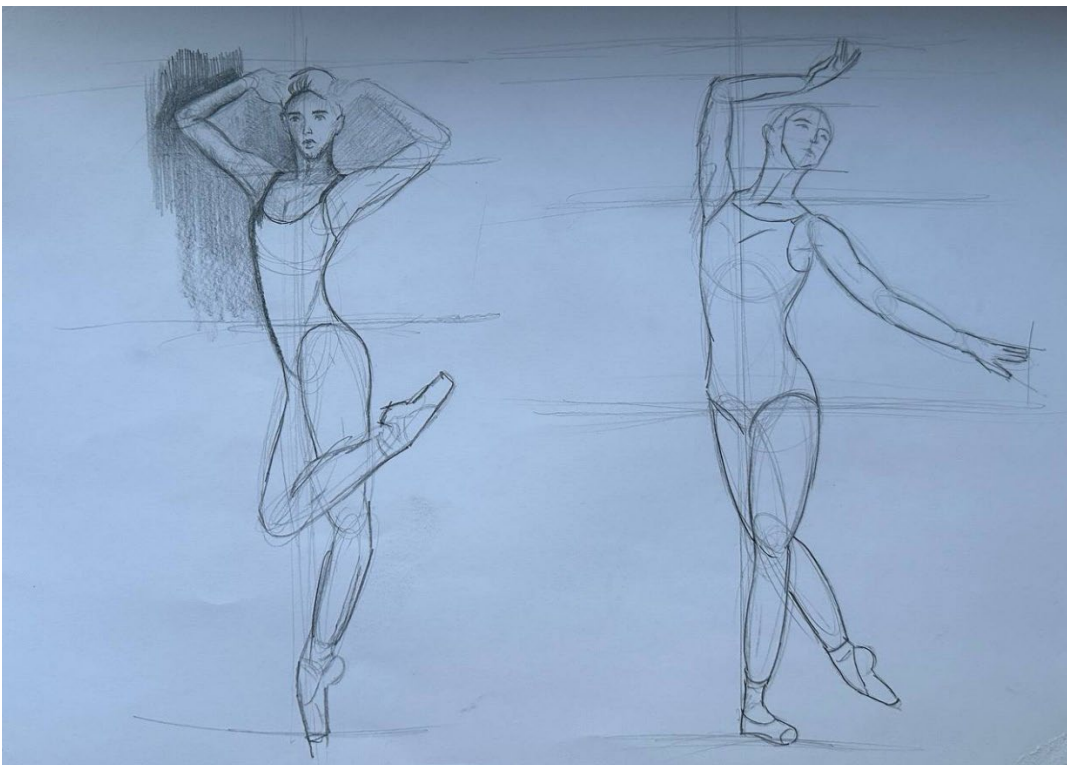

Рис. 43. Начерки 4, А3

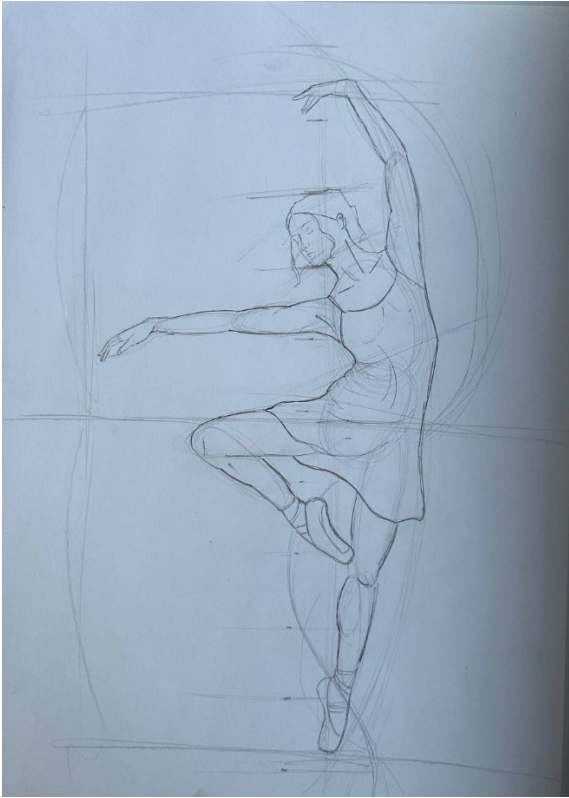

Рис. 44. Пошуковий ескіз, А3

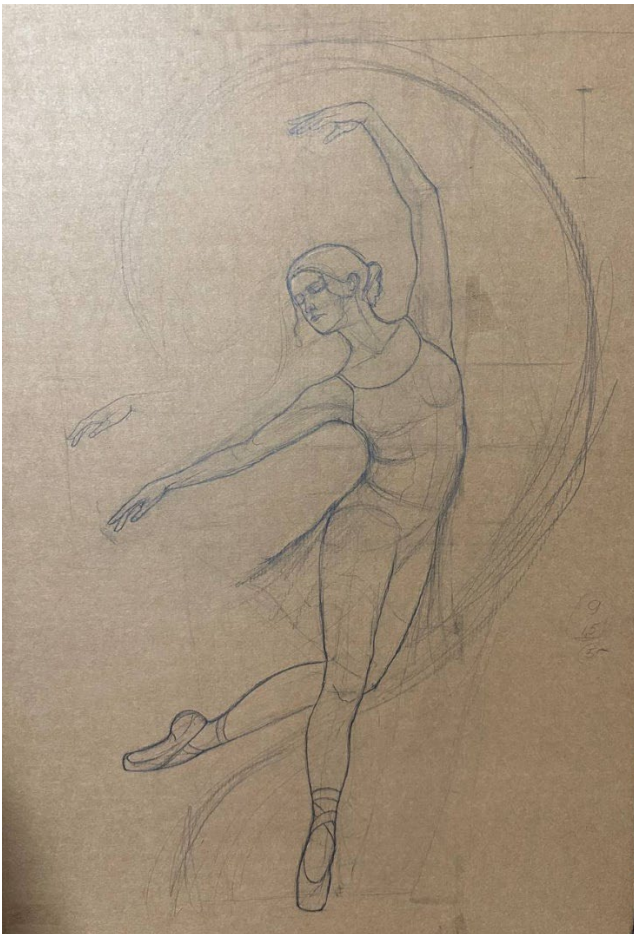

Рис. 45. Картон, 60x80

Рис. 46. Кольорові пошуки, А4

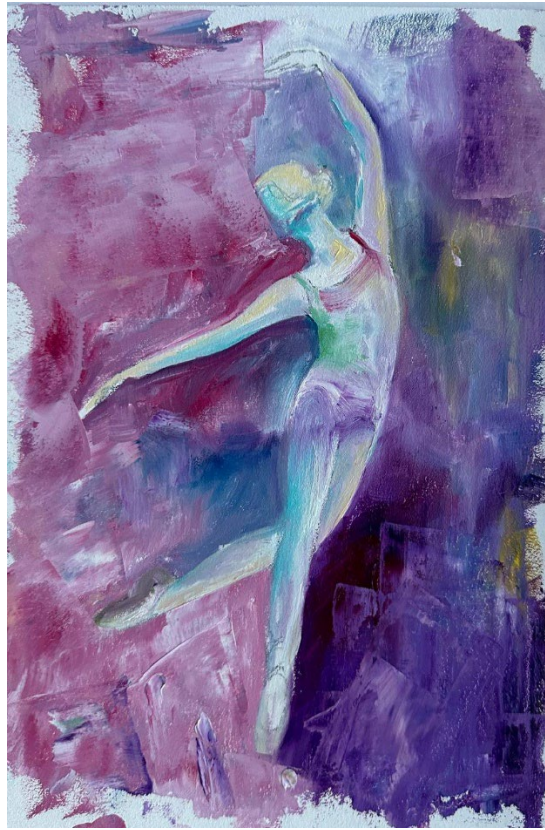

Рис. 47. Кольорові пошуки, А4

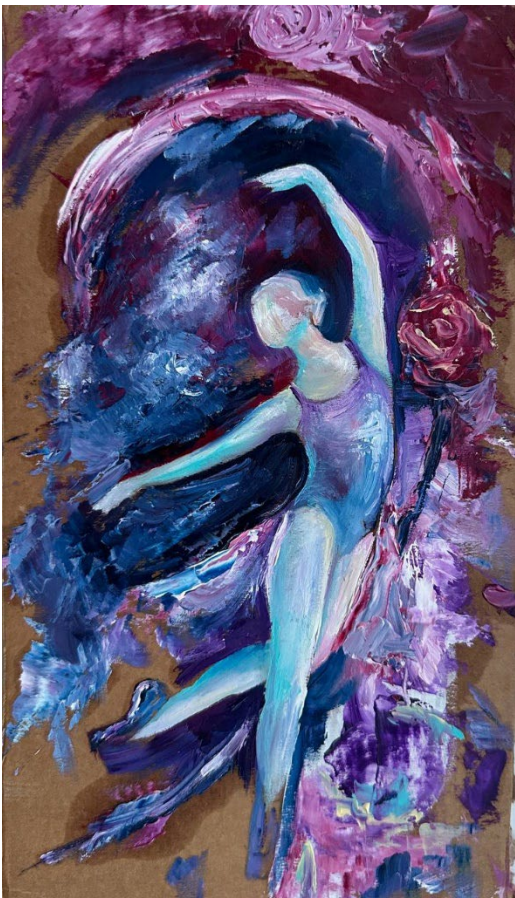

Рис. 48. Кольорові пошуки, А5

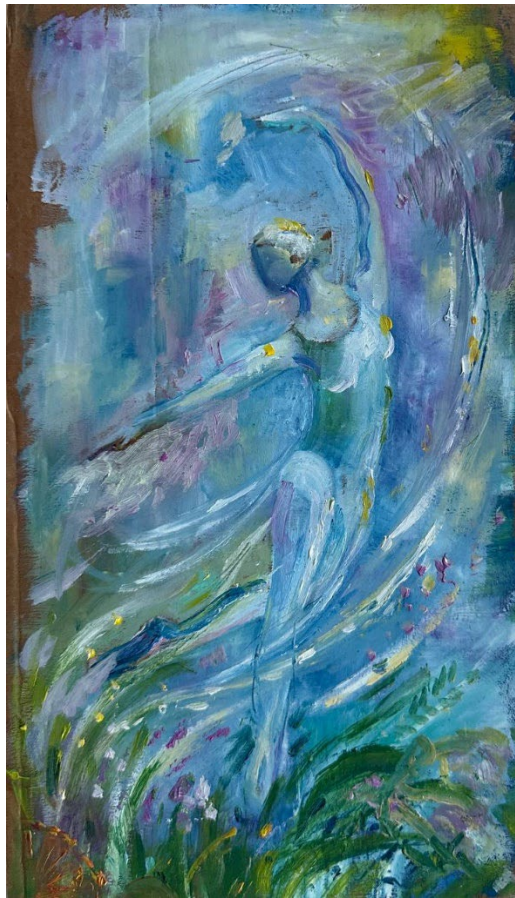

Рис. 49. Кольорові пошуки

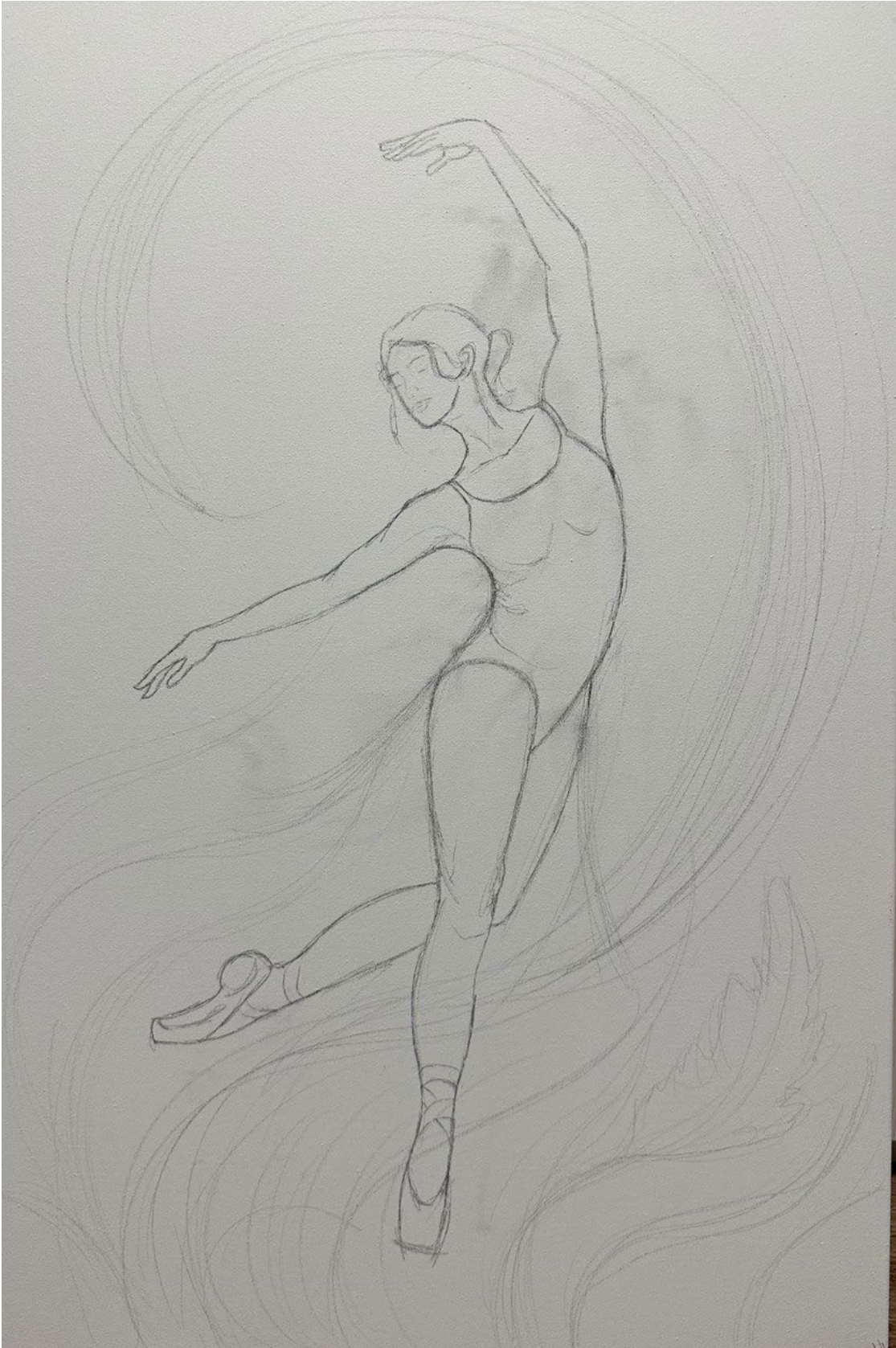

Рис. 50. Робота у форматі 60x90

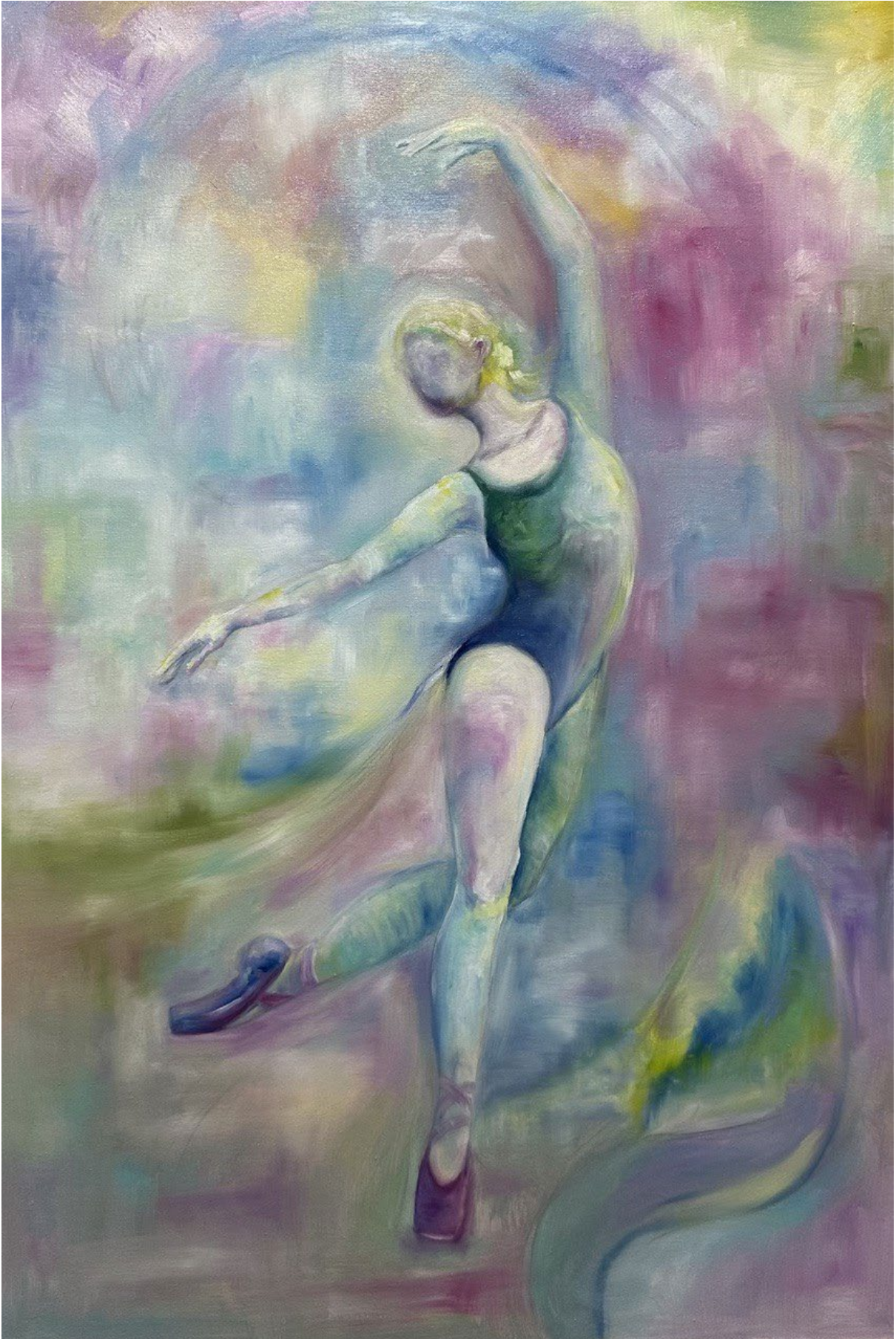

Рис. 51. Підмалювок

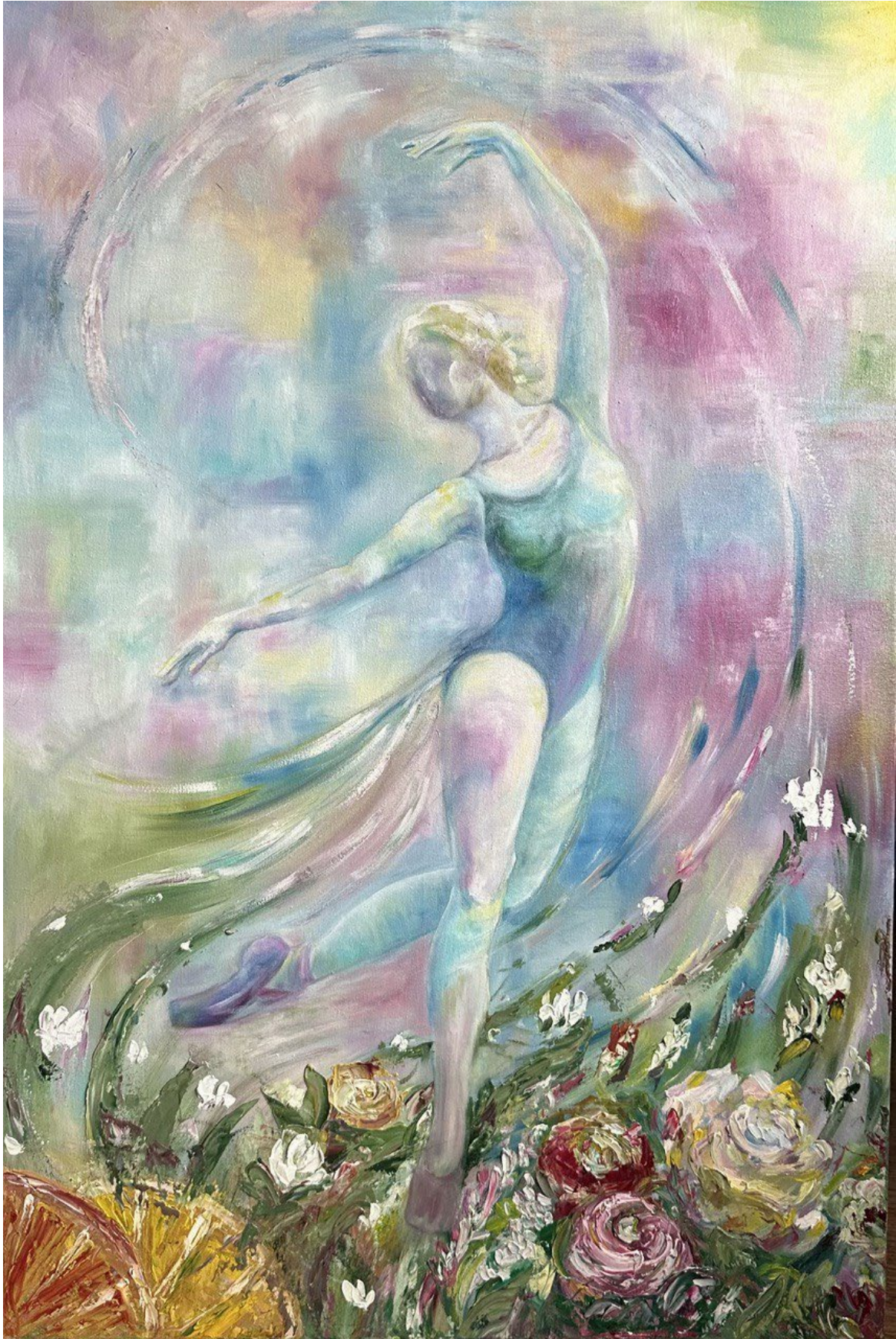

Рис. 52. Робота в процесі

Рис. 53. Готова работа

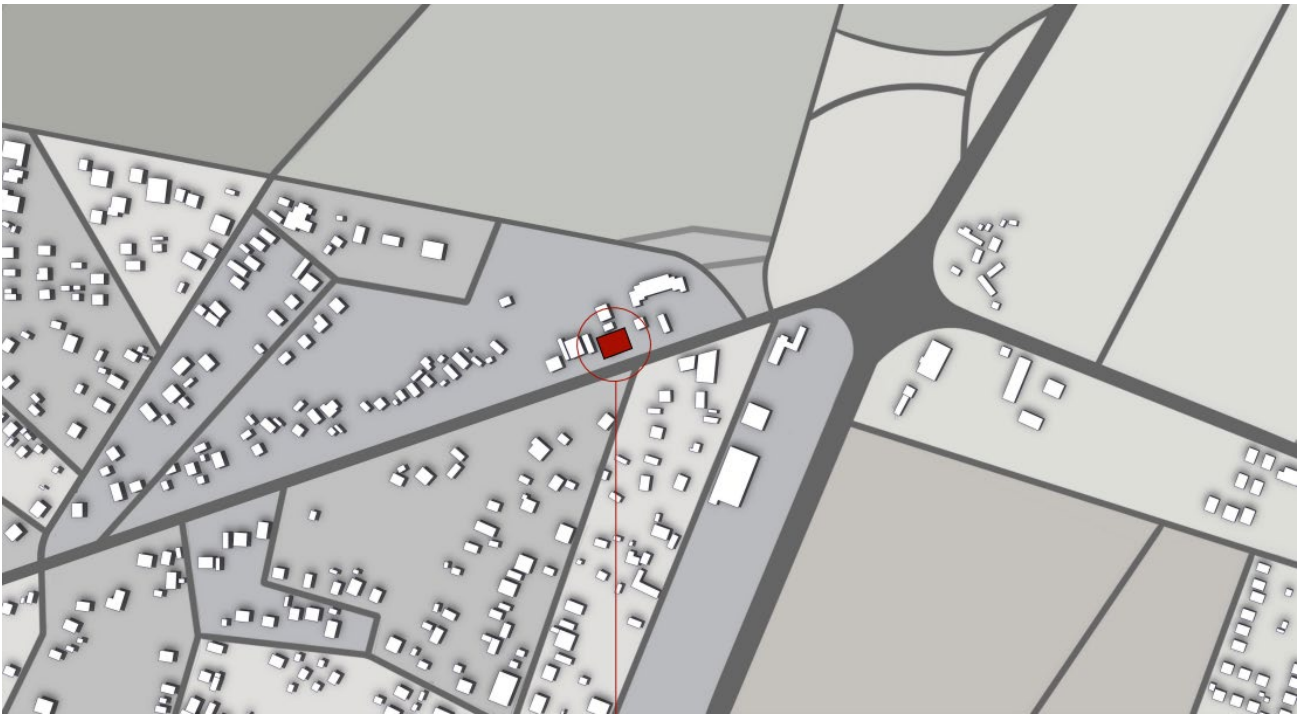

Рис. 54. Ситуаційний план

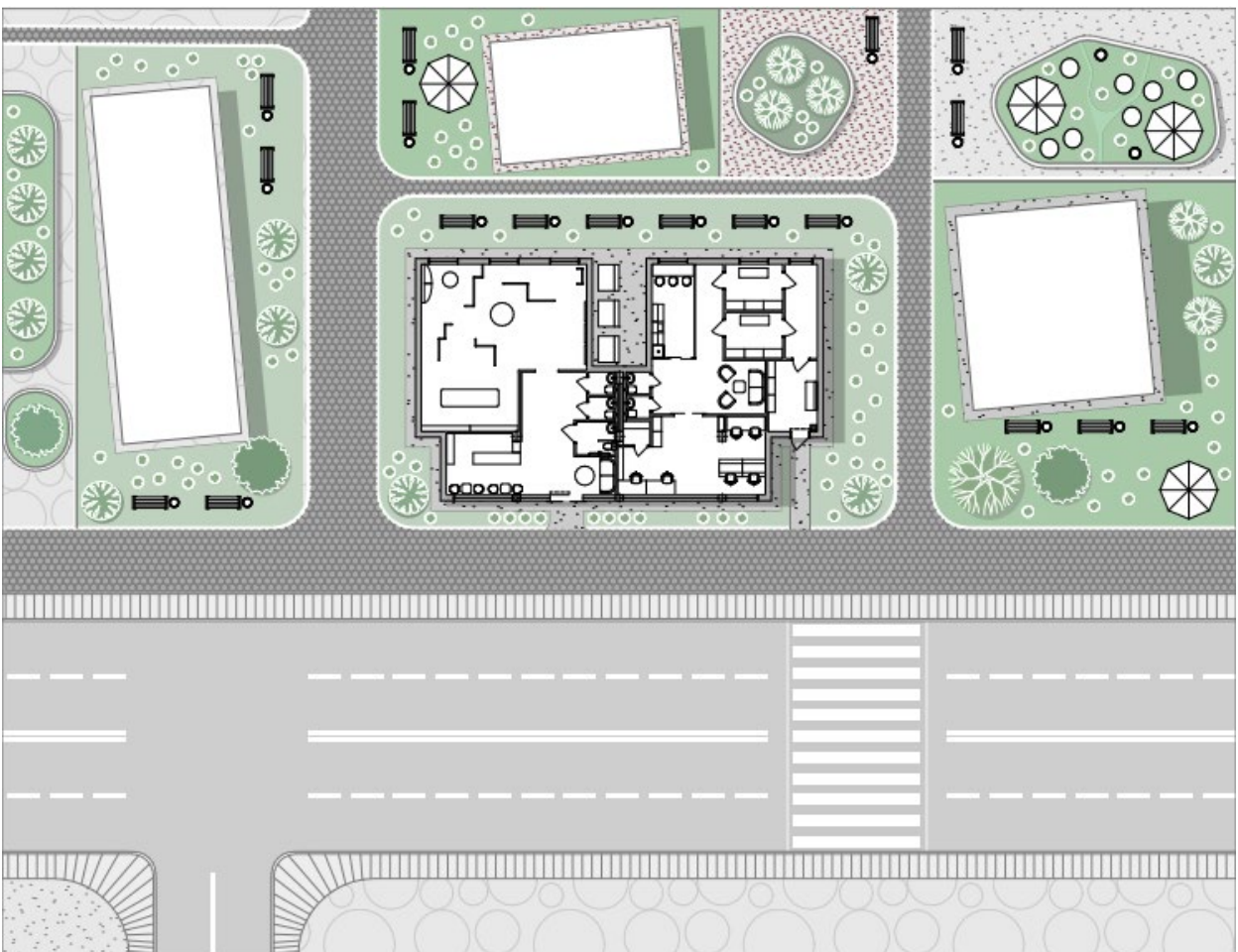

Рис. 55. Генеральний план

Рис. 56. Фасад будівлі

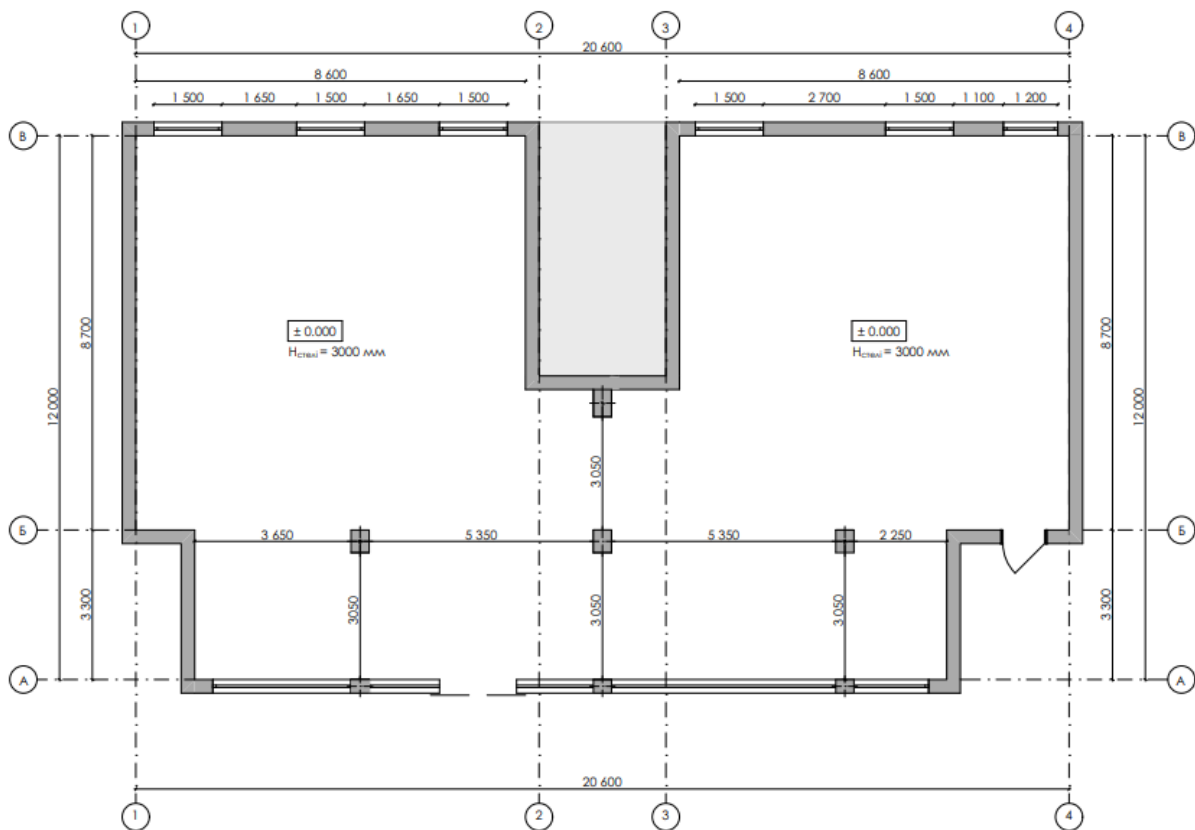

Рис. 57. Вихідний план

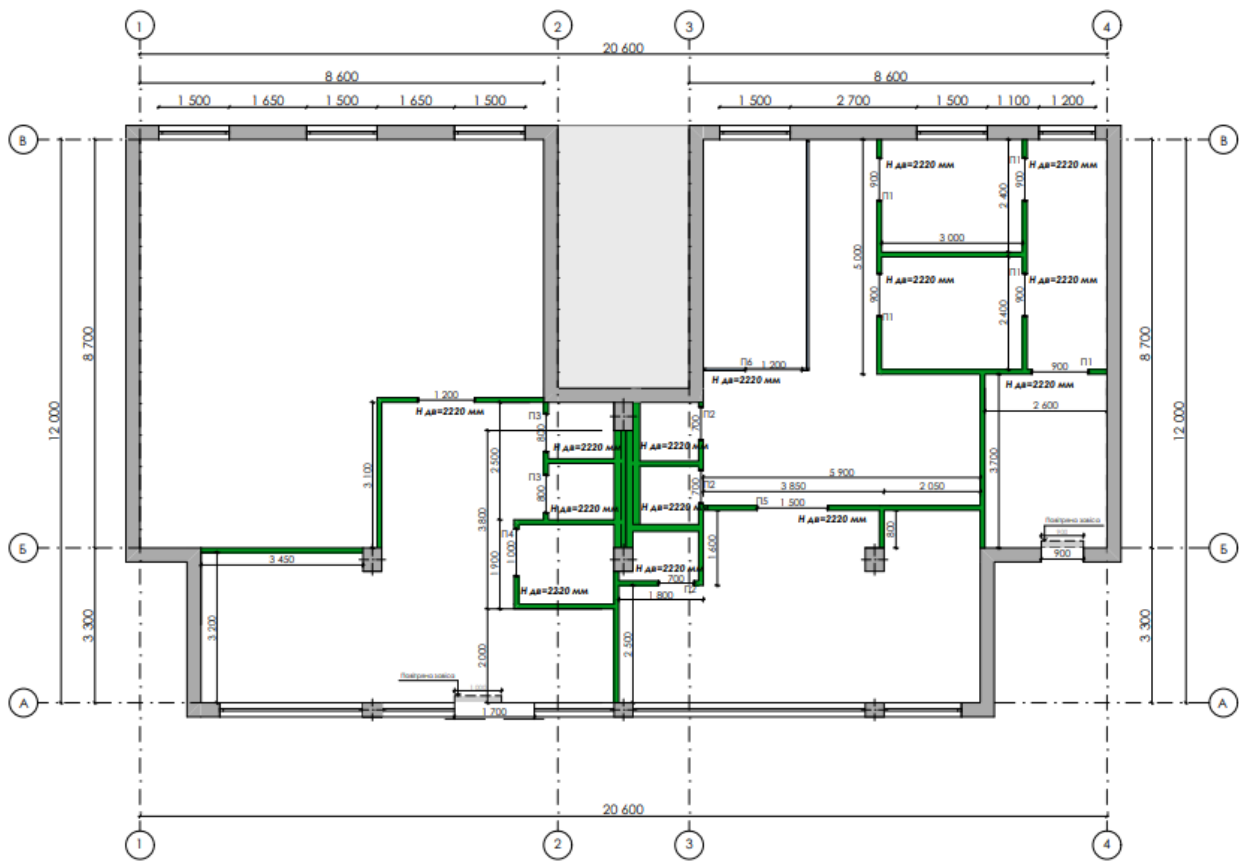

Рис. 58. План монтажу стін

Рис. 59. План поверху

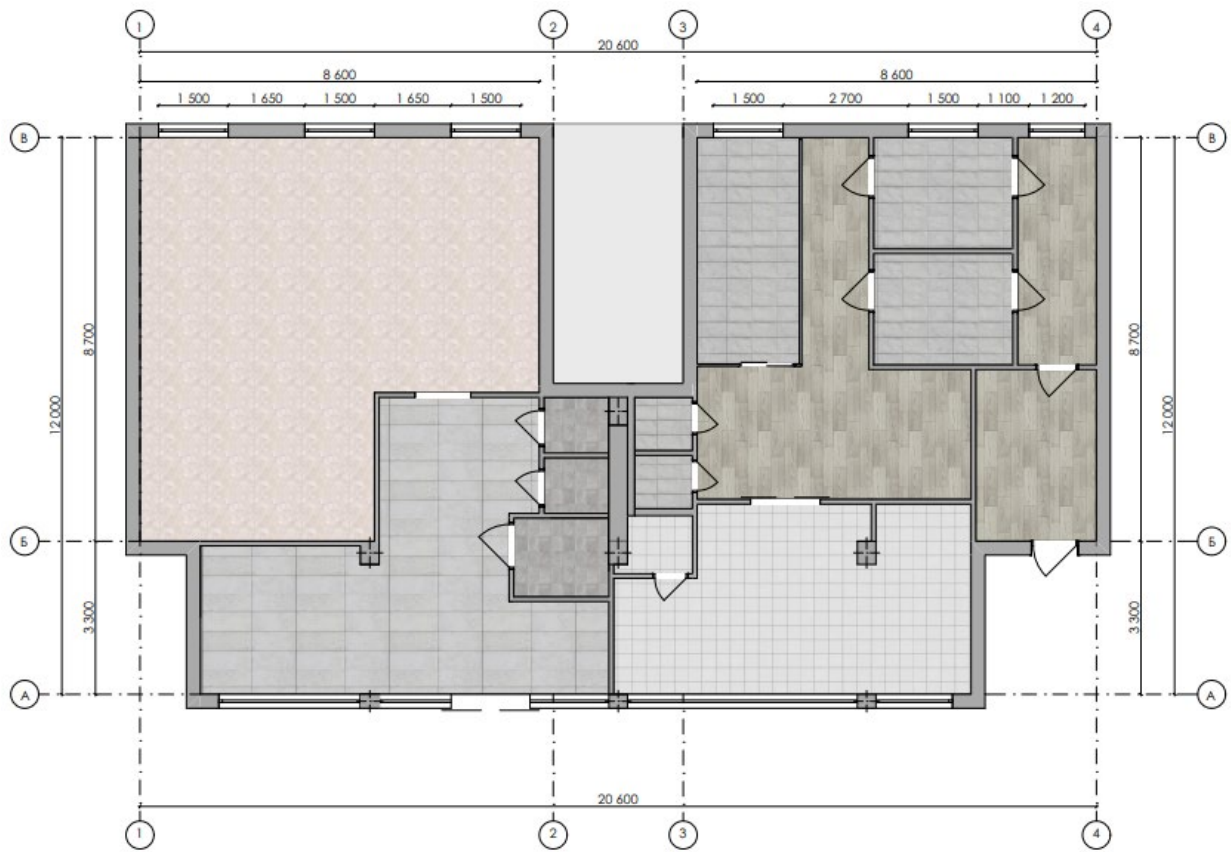

Рис. 62. План підлоги

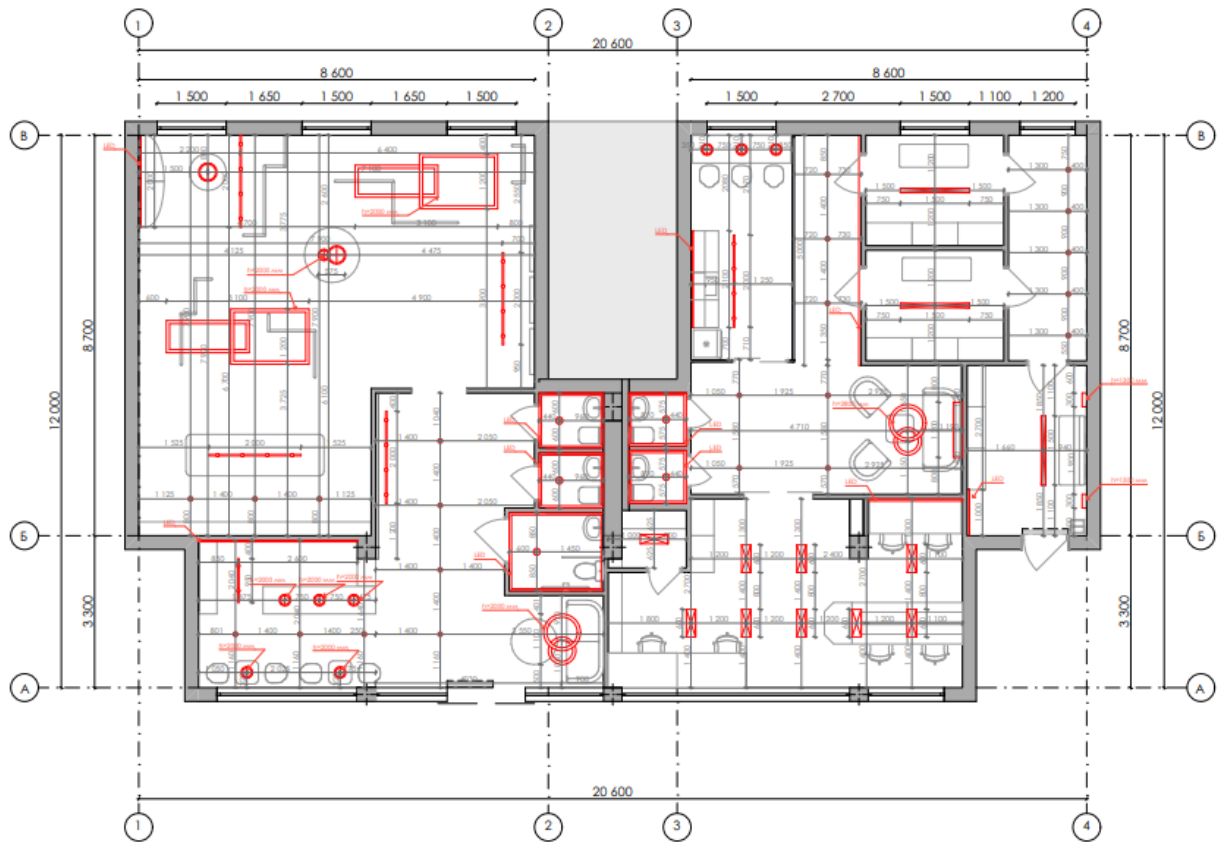

Рис. 63. План освітлення

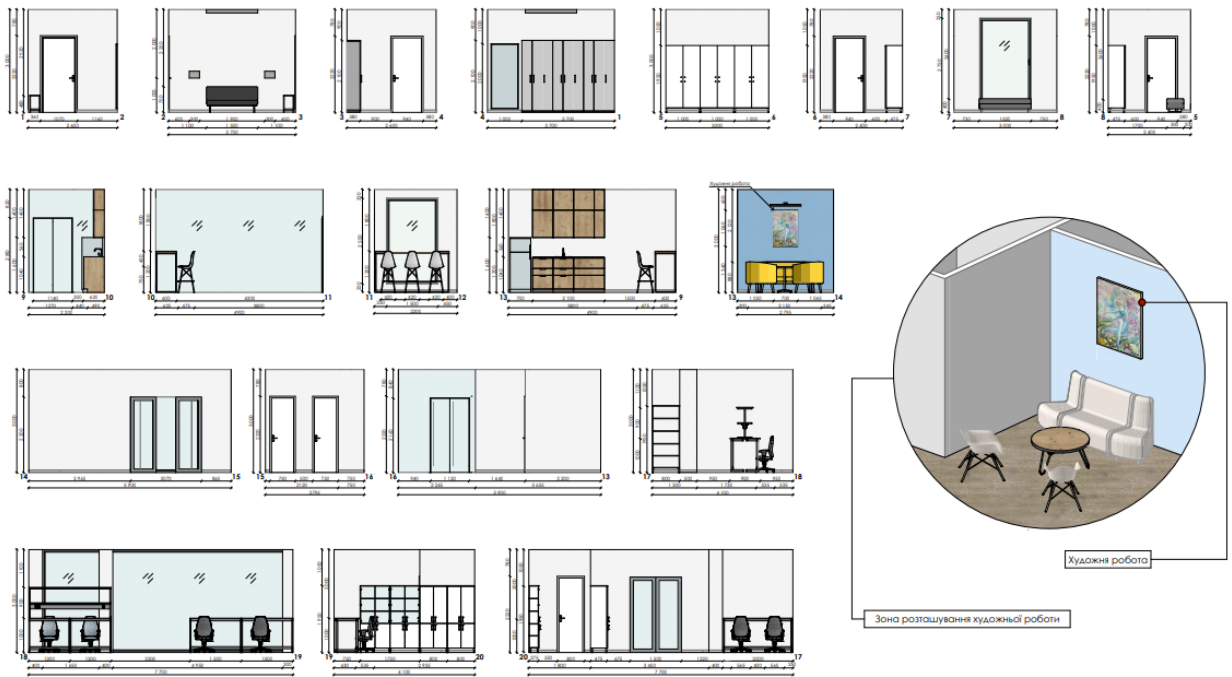

Рис. 64. Розгортки 1-20

Рис. 65. Розгортки 21-36

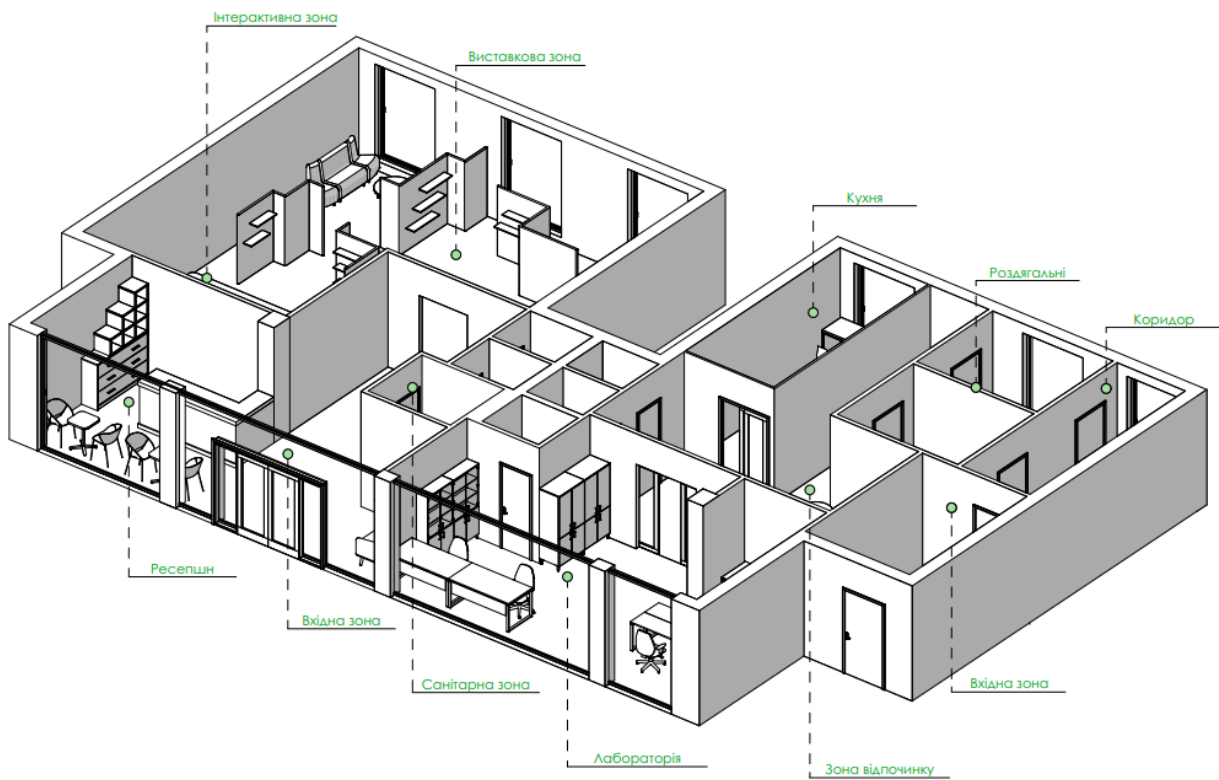

Рис. 66. 3Д схема

Рис. 67. Художня робота в інтер'єрі